

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 167.
1938. július 30., szombat.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Periodice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

A prágai közvetítő

A szentelen lord nem volt ismeretlen eddig sem. A tory tömör közepének egyik szilárd embere, mondhatnók, a gerinc egyik csigolyája. A Runcimaneken nyugszik az empire politikája, erejük, gyakorlatuk, ösztönük, angolságuk, „uri” voltak támaszték a mérsékelt haladás és a megiontott szilárdítás pártjának, ezért az ők soraikból kerülnek elé a szűkebb minisztertanácsok szakemberei. Runciman híres gazdasági miniszter és ellenzéki tekintély volt, mikor a Beavermere sajtó felidézte a szabadkereskedelm és a védővamos rendszer párbaját, főleg az ottawai kongresszus idejében. Csak épp világhírre nem bírt vergődni, valami különleges történelmi küldetés révén, amely épp úgy szíven fekszik a született, vagy vérbeli politikusnak, mint barátainak egy derby, vagy egyéni verseny megnyerése, irodalmi, vagy tudományos siker, esetleg nagyértékű gyűjtemény birtoklása. Olyan, mint aminő például Indiában akad, ha valamelyik lord Reading egyezséget köt Gandhival, Simon dominiumi alkotmányt szerkesztve, lord Peel megbízatása a palesztinai bizottság élén, mint most lord Plymouth keserves munkája a benemavatközösi értekezleten. Az angol politikusok szívesen veszik, ha például a Saar-vidéki népszavazások ellenőrzésére küldik őket, vagy Scotus Viatorok lehetnek, vagy a leszerelési tanács elnökei, mint az id. Henderson Arthur volt.

Runcimanre most rámosolygott a történelem kegye. Megbízatást kapott, „függetlenül” kormányától és az egész forrongó Európától egy valóban történelmi jelentőségű feladatra és most hosszú ideig a világ éberén figyel reá, ha pedig sikerrel jár el, nevét hekkolliák Clio táblájára. Közvetítő lesz a cseh kormány és a szépszámu csehországi kisebbségek között. Külön tanácsadója Csehországnak, melyet május 21-én Anglia mentett meg intelmével a háborus rohantól, miután Franciaország már készen állt fegyveres védelmére. Most Franciaország is részes Runciman küldetésében, nyilván a párisi királylátogatáskor állapodtak meg benne. A két nagyhatalomnak végre is közbe kellett lépnie, mert Chamberlain nyilatkozata szerint, bizonytalanná vált, hogy a cseh pártok, valamint az államhatalom és a kisebbségek közt keletkezett makacs ellentétok miatt meg egyezés létesülhet külső közvetítés nélkül. Már pedig óriási érdek, hogy hamarosan megnyugtató nemzetiségi béke létesüljön. Meg kell szabadítani vele Csehszlovákiát a polgárháborútól és katonai veszedelemtől, le kell csillapítani a 20 év óta hányódó kisebbségeket, elő kell készíteni a dunarea—dunaj kérdések rendezését, biztosítani erről az oldalról egész világrészünk nyugalalmát, amelyet Spanyolországban úgy is ki kell csikarni még.

Kitűnő gondolat volt Runcimant, a Csehszlovákiát védő nagyhatalmak emberét kiküldeni, független és becsületos alkusznak, nem döntőbírónak, a csatázó felek előtt is hitelképes, mint a cseh kormány, mint az érdekelt kisebbségek hozzájárulásából következtethetjük. Néha egy kitűnő ember felér egy egész hadsereggel. Una sed leo; egyetlen, de oroszlan: aztán függetlensége mögött is ott érezni a két nagyhatalom támogatását, mely annyi jóakarat és támogatása után joggal akar más, végleges megoldást látni és félti, hogy jóhiszeműségének híre és időszerű érdekei veszendőbe mennek.

Maria királyné utolsó üzenete az országhoz az „örök hallgatás küszöbéről”

A királyné megható végrendeletében állítja fel áldozatos élete mérlegét és rendelkezik hagyatékáról

Maria királyné utolsó levele, amelyet szeretett népéhez írt: ime az ország nyilvánossága elé jut. A levélből egy nagy királynénak a sirtól is magasan lobogó szeretete árad népe felé, amelynek köré egészen fiatalon, idegenként került, de amelyet megszeretett és amelynek sorsával jó és rossz órában elválaszthatatlanul összeforrt. Magasztos és örökéletű ennek a levélnek minden sora. A királyné bucsuzik a néptől és a siron túl olyan vallomáson tesz tanúságot fenkölt érzelmeiről, amely nemcsak megrendítő, de felemelő is. A királyné — aki nem akar más lenni, csak népének gondos és aggódó anyja — abban az órában, amikor halálára gondolt és levelét megírta, bocsánatot kér, ha bárkinek is fájdalmat okozott. Ugyanaz a fenkölt gondolkodás árad ki a végrendelet sorjaiból is. A királyné, aki sajnálja, hogy nem olyan gazdag, hogy még többet hagyományozhasson és aki a földi javak mellett népe iránt érzett lángoló szeretetét adja örökségül gyermekeinek. A királyné halálában is az maradt, ami életében volt: egy nép kiváltságos Nagyszőnye, aki felolvadt magasztos hivatásában.

„Fel akarom emelni kezemet, hogy megáldjalak, népem...”

„Országomnak és népemnek!”

Amikor, népem, elolvastad ezt a levelet, én már átléptem az örök hallgatás küszöbét, amely számunkra örök és nagy titok marad. Attól a nagy szeretettől vezérelve, amelyet irántad érzek, szeretném, hogy hangom a sír csendjéből, még egyszer eljusson hozzád.

Alig töltöttem be tizenhetedik életévet, amikor hozzád jöttem. Fiatal és tapasztalatlan voltam, de nagyon büszke voltam származásomra és ma is büszke vagyok, hogy angolnak születtem. Amikor új nemzetiséget vettem fel, minden igyekezetemmel arra törekedtem, hogy jó román legyek. A kezdet nem volt könnyű. Idegen voltam egy idegen országban, egyedül az idegenek között. Kevesen vannak, akik elgondolkoznak alettel, hogy milyen nehéz az út, amelyet egy idegen hercegnőnek be kell futni, hogy egy legyen azzai az országgal, amelybe hívták. A Tűtek lettem az örömmel és szenvedéssel kereszttül. Visszatekintve a múltba, nehéz megmondani, mi volt nagyobb: az öröm, vagy a szenvedés. Azt hiszem, hogy az öröm volt nagyobb, de a szenvedés tovább tartott.

Senkit sem ítélnék meg helyesen amíg él. Csak halála után emlékeznek meg róla, vagy feledkeznek meg teljesen. Lehet, hogy rólam megemlékeztek, mert szerettelek benneteket szívem egész melegevel és szeretetem hatalmas és lendülettel teli volt. Később türelmessé, nagyon türelmessé vált. Megadott Nekem, hogy Veled, népem szomorú időket éljek át és megérjem a nagy teljesedések óráját. Egyideig megadott nekem, hogy kalauzod, ösztönzöd legyek, hogy az legyek, aki megőrizte a remény lobogó lángját, amely legsötétebb napjainkban az ellenállás kiapadhatatlan forrása lett. Ezt most megmondhatom, mert már nem élek. Ezekben a napokban olyan névvel ajándékoztatok meg, amely kedves

Szivem a tenger, testem szeretett férjem mellett pihenjen

Nincs semmiféle vagyonom, amif rátok hagyhatnék. Amit annyi nagylelkűséggel adtatok nekem, szétszórtam köztetek. Széppé tettem azokat a helyeket, amelyekkel megajándékoztatok, mert a szépség hitvallás volt részemre. Új életre ébredtem az elhagyott kis brani kastélyban, de Balcic volt a legalkalmasabb hely ahhoz, hogy az álomból igazságot formáljak és mert ez többet jelentett szá-

volt nekem: elneveztetek „Mindenki Anyjára”-nak és azt akarom, hogy népem emlékeztében úgy maradjanak meg, hogy a szenvedés, vagy vesztély pillanatában mindenkor megtaláljon.

Anyák sorsa

Később elérkezett az idő, amikor tagadtatok engem, de ez az anyák sorsa. Elviseltem ezt is és tovább szerettelek benneteket, annak ellenére, hogy nem tudtam nektek oly mértékben segíteni, mint azokban a napokban, amikor hittetek bennem. De ezt már elfelejtettem. Oly sok ideig voltam körötökben, hogy szinte lehetetlennek tűnik előttem, hogy elhagyjalak benneteket. De minden ember elérkezik egyszer élete végéhez. Én is elérkeztem oda. De mielőtt mindörökké elhalgatnék, utóljára fel akarom emelni kezemet, hogy megáldjalak téged Románia, örömeim és fájdalmak szép országa, amely lelkemben élt és amelynek valamennyi útját ismerem. Szép ország, amelyet megnagyobbítva láttam, amelynek sorsában oly sok éven át osztoztam, amelynek ősi álmát én is megálmodtam és amelynek beteljesítését meglátom nekem is megadott. Légy örökre javakban bővelkedő, légy nagy és telve becsülettel, állj mindig büszkén és első helyen a többi nemzetek között, légy tisztelve és szeretve és megértve. Meg vagyok róla győződve, hogy megértettelek.

Nem bíráltam, hanem szerettem. Sohasem szerettem a formásokat és formulákat és amikor beszéltem, vagy írtam, nem nagyon törődtem veők.

Szerettem az igazságot

és szerettem volna a nap fényében élni, csak hogy mindenki úgy él, ahogyan tud és nem úgy, ahogyan szeretne. Ha azonban, népem, még fogsz emlékezni rólam, úgy gondolj rám, mint valakire, aki szeretne az életet és a szépséget, aki tulbecsületos volt ahhoz, hogy feltolja magát, tulkönyörületos, hogy uralkodóvá legyen és tulságosan szeretetteljes, hogy ítélezze.

momra, minthogy szavakkal kifejezhetném. Arra kértem királyi fiamat, II. Carolt, hogy

szívemet helyezze el a Stella Maria templomban, amelyet a tenger partján építtettem. A testem Curtea de Argesben fog pihenni, szeretett férjem, Ferdinand király mellett, de óhajtom, hogy szívem ama templom márvány-

lapja alatt helyezték el, amelyet én építtettem. Egy hosszú élet során annyian fértöztek lelkemhez, hogy kívánom, jöjjenek el máskor is hozzá, azon a hosszú ösvényen keresztül, amely büszkeségem és örömem volt. Akarom, hogy ott nyugodjak, általában gondozott szépségek közepette, ama virágok között, amelyeket én ültettem. És mert ott van a szívem is, nem akarom, hogy az a gyász helve legyen, hanem a csend és varázs kertje, mint életemben.

Szerettelek és utolsó leheletemmel is megáldalak

Bizom román népem gyermekeinek szívében. Miután halandók, tévedhetnek, de a szívük meleg, éppen olyan, mint amilyen az enyém volt. Szeresetek és legyetek segítségére egymásnak, mert így kell tennetek. És most örökre búcsút mondom nektek, ezentúl semmiféle üzenetet nem küldhettek hozzátok. De mindenképp felejtétek el, sohasem felejtétek el, népem, hogy szerettelek és utolsó leheletemmel is megáldalak.

Maria királyné végrendelete a következő:

Miután nem tudom, mennyi ideig adatott még élnem, ezen végrendelet utján fejezem ki utolsó akaratomat. Megáldom az országot, a gyermekeimet és unokáimat. Kérem gyermekeimet, ne felejtétek el soha, hogy

az Istenben való hit kalauz a boldogságban és vigasz a szenvedésben.

Arra kérem őket, mindig tartsanak össze, támogassák az országot és támogassák egymást. Arra is kérem őket, hogy széthúzás nélkül vessék magukat alá utolsó akaratomnak. Anyai szeretetem egyformán öleli át valamennyi gyermekemet és ha a rendelkezésemre álló vagyon elosztásánál valamelyiket előnyben részesítem, csak azért történik, mert hiányt szenved az élet szükségleteiben.

Bauloci, tenka-juvai, navi-dolgai tulajdonom, a kastéllyal, az összes többi épülettel és Stella Maria-templommal, amely saját pénzből, saját elgondolásaim szerint épült, egyszóval mindent, ami Balcicban az enyém, fiamra, II. Carol, Románia uralkodójára hagyom.

azzal a kötelezettséggel, hogy adja át a többi négy örökösnek a reájuk eső részt. Férjem, Ferdinand király végrendelete értelmében a cotrocenii és a sinaiai Peligor-kastély butorai tulajdonomat képezik. Ugyancsak ennek a végrendeletnek értelmében 1939-ig használati jogom van a sinaiai, predealai birtokokra és a végrendeletben említett házakra és építményekre. Ezen jogaimat az a hagyatéki aktus ismerte el, amely öröklő gyermekeink között létrejött és mindegyikük aláírt. Ezekről a jogokról nem mondtam le, tehát fel kell sorolnom őket a végrendeletben. Kérem fiamat, Carolt, hogy a használati jogot a származó összegekből minde- nek előtt a következő legációkat fizesse ki:

A Principele Mircea-társaságnak 500.000 leit, Karl Elizának 60.000, Thiele Annának 40.000, Koptkov Elenának 60.000 leit, Janza Virgilnek 40.000

leit, míg 300.000 leit osszon szét házam személyzete között.

Az egyeseket megillető részt a szolgálat fontosságának és a szolgálati évek számának megfelelően állapítsa meg. Nőtestvéreimnek, Victoria és Melita orosz nagyhercegnőknek életük végéig évi 120.000 frank járadékot biztosítson. Köszönöm Zwiedenek ezredesnek hű és nehéz szolgálatát és hogy a legönzettelenebb módon kezelte vagyonomat, lányának,

Zwiedenek Maria kisasszonynak 200.000 leit hagyományozok.

Még egyszer megáldom fiamat, Carolt és kérem a Mindenhatót, segítse őt a román nép és drága román hazám nyugalma és javára irányuló munkájában.

Arra kérem, teljesítse utolsó kívánságomat, mert ezáltal teljesül a remények, amelyeket tápláltam és amelyek nyugodtsággal töltöttek el, amikor hagyatékomra gondoltam. Elrendelem, hogy leányom,

Erzsébet görög királynénak meglegyen az őt megillető része a copaceni kastélyból

és az egész copaceni birtokból, mindennel, ami ott található, mindennemű megkötés nélkül, felhasználván azt saját tetszése szerint. Kérem a Mindenhatót, hogy segítse őt a teljes boldogság eléréséhez. Azt akarom, hogy leányom,

Marioara jugoszláv királyné és fiam Nicolae herceg, továbbá Ileana főhercegnő, a reájuk eső részen kívül az összes rendelkezésre álló vagyonrészeket örökljék

és részben birtokolhassák a brani kastélyt minden, nel együtt, ami rajta van, az összes területekkel és épületekkel, amelyek tulajdonomat képezik, minden feltétel nélkül, azzal az egyedüli kikötéssel, hogy hagyják meg az Iwca (Keresztény lányok szövetsége) használatában brani házamat mindaddig, míg ennek a szövetségnek a romániai királyi ház egyik tagja lesz a védnöke, azzal a céllal, hogy a nevezett szövetségnek nyári üdülőtelepül szolgál.

Senkinek sem akartam fájdalmat okozni

Megbocsátok azoknak, akik nekem rosszat tettek. Kérem azokat, akik ellen önkéntelenül vétkeztem, bocsássanak meg nekem, mert senkinek sem akartam fájdalmat okozni. Mindennemű előző végrendeletet hatálytalannak minősítek. Két levelet mellékelek a végrendelethez, amelyet gyermekeim

Fürdön is csak az

AVERUS

borotvapengét sűrű és erős szakálhoz. Kérje 0.08 mm. piros címkés AVERUS borotvapengét. Felülmulthatatlan.

jon. Az a kívánságom, hogy Ileana főhercegnő használja teljes boldogságban, mindaddig, amíg csak teheti. Abban a tudatban halok meg, hogy nem lesz senki Romániában, aki megakadályozná abban, hogy visszatérjen abba az országba, ahol született, amelyért mindig dolgozott és amelyhez mély szeretet fűzi.

Szeretett unokáimnak, Mihaj nagyvadjának hagyományozom nagy gyémántomat, amelyet Ferdinand királytól kaptam.

Ékszeremről egyébként még életemben rendelkeztem. Kérem Carol és Nicolae fiamat, hogy ne emeljenek kifogást az ékszerek elosztására, vagy árara nézve, miután ezek az ékszerek nem foglaltak a hagyatékbán. Leányaim tudják, hogy mindegyik ékszer kinek jut. Szerettem volna sokat hagyományozni szeretett országomnak, végten szeretetem jeléül, amelyet mint kiadhatatlan forrást örökösöknek hagyományozok. Forró vágyam lett volna, hogy kis templomot emeljek a volt delanești fronton és nevről e nevezett otthont emeljek a Iagil egyetemi hallgatók számára, emlékezésül azon nehéz időkre, amelyeket az egyesülésért folytatott háborúban ott eltöltöttem. Fáj a szívemnek, hogy szerény és szeretett férjem nagylelkűségéből eredő vagyonom, amelyet az utóbbi idők nehézségei csökkentettek, nem engedtem meg számomra, hogy oly mértékben tegyek jót, mint szerettem volna.

bontsanak fel, halálom után, temetésem előtt.

Ezt a végrendeletet irtam, dátummal elláttam és saját kezemmel aláírtam Tenka Juva, Balcicban, 1933. július 29-én.

MARIA,
Románia királynéja.

Törvény útján akadályozza meg az Egyesült Államok kormánya a nemkívánatos eszmeáramlatok terjedését

Washingtonból jelentik: (Rador) Cordell Hull külügyminiszter közölte a nyilvánossággal, hogy a minisztérium mellett törvény útján létesített új ügyosztályok az Egyesült-Államok s a világ többi államai közti értelmiségi, kulturális, művészeti kapcsolatok szorosabbá tételének célját fogják szolgálni. Az új törvény által a kongresszus meg akarja akadályozni bizonyos eszmeáramlatoknak, az Egyesült-Államokkal szomszédos országokból, főleg Dél-Amerikából való behatolását.

A kötelesség az első

Írta: ANTOINE DE COURSON

— Két napra elutazom, — mondta Gérard öccsének — egy régi ezredtársam hívott meg a villájába Deauville mellé.

Fabrice, Gérard öccse, aki tizenöt évvel volt fiatalabb bátyjánál, mosolyogva nézett fivérére:

— De hát igazán azt teszed, amit akarsz, olyan bocsánatkéren mondtad ezt, mintha engedélyt kérnél tőlem! — és hátbavágtá bátyját.

A negyvenéves Gérard szüleinek halála után úgy érezte, hogy kötelessége tizenöt évvel fiatalabb öccséről gondoskodni. És ez a kötelességérzet kétségtelenül sokban hozzájárult ahhoz, hogy nem házasodott meg. Úgy érezte, nincs joga a maga életéről gondoskodni, amíg nem biztos benne, hogy Fabrice élete rendben van. Ezuttal körülbelül első ízben történt, hogy hét végén egyedül hagyta öccsét. Igen ám, mert az történt, hogy néhány héttel ezelőtt az országon megismerkedett egy fiatal lánnyal, aki kétségbeesetten iparkodott maga rendbehozni sérült autóját, Gérard segítségére színt, s azóta több ízben is találkoztak.

Néhány nappal ezelőtt Gérard bemutatkozott a lány szüleinek, akik rögtön látták, hogy komoly, számbajonható fiatalemberrel van dolguk és meghívták Gérard-t, töltsse deauvillei villájukban a vikendet.

— Hát te mit fogsz csinálni egyedül? — kérdezte Gérard nyugtalanul.

— Mondom, öregem, hogy ne legyen miattam gondod, — nyugtatta meg Fabrice — az imént beszéltem néhány barátommal, akik feltétlenül szá-

mitanak rám. Kimegyünk a Marne mellé...

Néhány nap múlva, mikor Gérard hazajött Deauvilleből, arca félreérthetetlenül ragyogott. Fabrice meg is jegyezte:

— Ugy látom, remekül érezted magad ezredtársaddal?

— Remekül. És egy nagyon kedves családdal ismerkedtem meg. Meg is ígértem nekik, hogy legközelebb együtt megyünk el... — Azt nem merete még bevallani, hogy a kedves család Héline családja volt, azé a lányé, akivel már hetek óta szinte mindennap találkozott. De Fabrice ezt természetesen nem is sejtette, úgyhogy megállapodtak, legközelebbi vasárnap együtt utaznak Deauville-be.

— Már foglaltam is szobát jövő vasárnapra — vallotta be Gérard.

Es egy hét múlva valóban nagyon kellemes hétvéget töltöttek a szép deauvillei villában. S Gérard mégis kedvetlenül tért haza. Gondolni is alig mert kedvetlenségének okára. Nem történt ugyan semmi, hacsak nem az, hogy Héline és Fabrice rögtön összeharátkoztak, aminek Gérard ugyan örült eleinte, de azután furcsán alakult a dolog: ő egyre Héline szüleinek volt együtt, kártvázaotot napozott, fürdött, Héline és Fabrice pedig elcsavarogtak a tengerparton, ugráltak, és előkerítették a tenniszpályát is, mire Héline szülei és Gérard kifulladásig, a pályán már csak Héline és Fabrice maradtak, egyedül játszottak tovább.

Most már minden hétvéget lenn töltöttek Deauvilleben. Utóbb már Hélineék villájában laktak és a keserűség, amit első ízben érzett most már megmérgezte nappalait, éjszakáit. Mit tegyen? Mit te-

gyen az ellen, hogy Héline és Fabrice egymás iránt való érdeklődése egyre félreérthetlenebbé vált? Elhatározta, hogy nem adja meg magát és beszél öccsével. S egy este, mikor egyedül voltak, megszólította:

— Fabrice, beszélnem kell veled...

— Ó, Gérard, én is éppen beszélni akartam veled. — tört ki Fabrice. — Hidd el, kétségbe vagyok esve, nagyon boldogtalan vagyok...

Gérard lenyelte mondókáját és részvétellel kérdezte:

— Mi baj hát?

— Gérard! Én szeretem Héline-t! Borzasztó, hogy úgy érzem, nem szeret viszont! Néha már az az érzésem, hogy pontosan megértett, hogy semmi se választ el tőle és akkor egyszerre érthetetlenül visszavonul, mintha rettenetes titka lenne, mintha valamit nem akarna megmondani nekem, mintha már eligérkezett volna másnak. Rettentően tesen szenvedek... — és sirni kezdett, mint egy kis gyerek.

Gérard megveregette a vállát és megsimogatta haját. Megnyugtatta és megígérte neki, hogy majd beszél a lány szüleinek s ha kell, magával Héline-nel is.

— Azt szeretném, ha boldog lennél — mondta neki csöndesen.

Fabrice meihatva rázta meg a kezét, azután hirtelen megkérdezte:

— És te, te mit akartál nekem mondani az előbb?

— Ó... Ó, arra már nem emlékszem. — felelt Gérard halkán — ugylátszik, nem volt fontos dolog, elfelejtettem...

NEMES EMLÉKEK

IRTA: MICAELA CATARGI HELYETTES SAJTÓÜGYI VEZÉRIGAZGATÓ

— Annak a királynénak áldásos tevékenysége és befolyása, aki annyira azonosította magát egy nemzet sorsával és aki a nagy kiválasztottak sorában foglal helyet, nem igényel leírásokat, ismertetéseket. Mégis most, amikor az egész ország gyászborult annak a fejedelmi lénynek az elvesztése miatt, aki olyan ragyogóan töltötte be Nagyrománia első királynéjának a magas hivatását, mindenki feleleveníti emlékeit és lelkeben életrekelte azokat a percekét, amelyek elyánynyira jellegzetes megnyilvánulásai voltak egy örök bátorságot, akaratot sugárzó léleknek és annak a jósnak, amely minden határt meghaladott, hogy bölcseséggé, uralkodói hűséggé és megkülönböztetett lelki tisztaságra valló önfeláldozássá váljék.

*

— Gyermekek voltunk. Abban az időben az élet még mindenki számára egyforma és egyszerű volt. A családok legtöbbje minden nyáron Sinaiá virágos nyaralói között találkozott egymással.

— Számunkra a legnagyobb öröm a játék, kirándulás és tenisz örömeinél százszorosa nagyobb esemény, amiben gyermeki lelkünkkel misztikumot sejtettünk, az volt, amikor szüleinknek „Maria hercegnő” tetteiről és szavairól szóló színes meséit hallgathattuk.

— A hercegnő abban az időben a Foisorban lakott, ebben a megszámlálhatatlan virágtól körülvett kastélyban, amely fölött a vörös liliumok tűzpiros mezeje uralkodott. Sokszor találkoztunk vele, amint az erdőkön keresztül vágatott nagyszerű paripa hátán, nagy ezüst kapcsokkal díszített testhezálló redingótban, amelynek derekán oldalkést tartó széles bőrv fészült.

— Szüleink gyakran beszéltek annak a festőien berendezett lakásnak a varázsáról, amelyet az erdő szívében, hatalmas tölgyfák égnek meredő ágai között építettek fel. A „Hercegnő Fészeke” gyermeki kíváncsiságunk legfőbb célja lett. A karsu sziluett, a ló, az oldalkés, a piros liliumok, az aranyhaj, a csillogó szemek egész legendát alkottak. Hosszu sétáink alatt mind Őt kerestük az illatos erdőben, a vágványokzásnak olyan erejével, ami csak a gyermeki fantáziából áradhat.

— És ehhez hozzájárult még ebben az esztendőben az is, hogy a trónörökös veszedelmes és súlyos betegség majdnem elrabolta szerető népe közül. Láttuk, amint szüleink (abban az időben még nem volt felszerelve telefon) órák hosszat áldogáltak a posta Morsegépei mellett és várták, hogy megérkezzék a hivatalos jelentés Ferdinánd trónörökös állapotáról. Tudtuk, hogy Sinaiában a „mi” hercegnőnkét sápadtan, gondterhelten, virrasztástól sápadtan látták. És éppen születésnapja volt. Elhatároztuk, hogy a magunk módján megünnepeljük: elvisszük Neki a legszebb virágokat, a színes kelyhű hegyi virágokat, a mezők vad szegfűit, a Prahova partján illatozó illatos növényeket: megtöltöttük vele a kis kétkerekű szekereinket s mert nagyon nehéz volt, hárman is elébe álltunk, úgy huzzuk fel-felé, zilált hajjal, megértő édesanyánkkal együtt a Foisor felé. A „mi” hercegnőnkét kerestük.

*

— A magas hegy emelkedésénél is erősebben megdobogtatta szívünket az a lehetőség, hogy nem találjuk Őt meg. De ott volt. Csodálatosan, ragyogóan szőkén és aranyosan, mint talán még soha, hogy azóta nem tudom elképzelni magamnak a sápadt ibolyától színes erdőt, anélkül, hogy lelki szemeim előtt ne elevenednek meg az a csodálatos nap.

Megemlékezésében Catargi asszony feleleveníti még a karácsonyok idejét, amikor Maria hercegnő maga díszítette fenyőfa alatt mindenkinek ajándékozott valamit.

— Büszke vagyok rá, — írja — hogy magam is azok között voltam, akik segíthettek Neki a jótékonykodás munkájában.

*

— Örök királyné. Az erő, amelyet az élet sokszor megkívánt Tőle — még mielőtt megkoronázták volna — sohasem hagyta el. Hősiesen, őrtállva Ő mutatta az utat, Ő tartotta mindenkitben a lelket. Ő hitt.

Ezután a háboru nehéz napjairól ír Micaela Catargi asszony, felelevenítve az elhunyt királyasszonynak áldásos, hősiességét. Elmondja, hogy egy nap kábel érkezett Párisba és közölte a királyné parancsát: személyi kiadásainak terhére azonnal, formalítások és pillanatnyi vesztégelés nélkül élelmezzék a román foglyokat.

Mint aztán később a svájci Vörös Kereszt elnöke kijelentette, ha a királyné nem gondoskodik róluk, foglyaink nagy része éhen vészett volna.

Mégis, a háboru bármennyire lefoglalta, a királyné

sohasem feledkezett el az Ő népéről.

— Ahhoz a több mint hatvan ezer emberhez fordulok, — írja továbbá Catargi asszony — akik visszatértek a fogolytáborokból. Van-e közöttük egyetlen is, aki ne emlékeznék, amikor e sorokat olvassa, — akárhol legyen, az országon belül, vagy határokon túl — hogy királynéjuk mint acélozta meg lanyhuló erőiket, mint segítette őket magas támogatásával. Ezeknek a nevében és azok helyett, akik már nincsenek, valamint mindazok nevében, akik királynéjukért, vagy királynéjuk mellett dolgozhattak, fejezem ki utolsó és ájtatos hódolatomat.

Miron Cristea miniszterelnök újabb kihallgatáson fogadja dr. Willer Józsefet

Gróf Bethlen László és gróf Haller István, Constantinescu miniszternél

A jövő hét elején jelenik meg a Silviu Dragomir egyetemi tanár kisebbségi kormánybiztosi kinevezéséről szóló dekrétum

Bucuresti. A jövő hét elején jelenik meg a Monitorul Oficialban az a királyi dekrétum, amelynek értelmében Silviu Dragomir cluj-kolozsvári egyetemi tanárt nevezik ki a kisebbségi ügyek magas kormánybiztosává.

Miron Cristea patriarcha miniszterelnök, mint arról már megemlékeztünk, a magyar nemzetkisebbség képviselőjében kihallgatáson fogadta Willer József dr. volt képviselőt. A megbeszélés során számos fontos kisebbségi kérdést tárgyaltak le. A tanácskozás, több mint egy órán át tartott és rendkívül szíves hangnemben folyt le. A miniszterelnök a közeli napokban nyári szabadságra utazik és

visszatérése után folytatja a megbeszéléseket dr. Willer Józseffel.

Constantinescu nemzetgazdasági miniszter pénteken újból fogadta gróf Bethlen Lászlót, a Gazdasági és Hitelszövetkezetek - Szövetsége vezérigazgatóját, valamint gróf Haller Istvánt, a Hangya-központ elnökét. A tárgyalások so-

rán azt a helyzetet igyekeztek tisztázni, amelyet az új szövetkezeti törvény intézkedései teremthetnek. A transzilvániai magyar szövetkezetek megbízottjai több gyakorlati jellegű javaslatot terjesztettek elő. Constantinescu nemzetgazdasági miniszter a legnagyobb előzékenységgel hallgatta meg az elmondottakat és válaszából kiüzent, hogy kitűnően ismeri a transzilvániai magyar szövetkezetek helyzetét. Elismerő hangon emlékezett meg ezeknek a szövetkezetnek munkájáról és részletesen letergvalta azokat a kérdéseket, amelyek a törvény által megkövetelt alapszabály-módosításokkal kapcsolatban váltak időszerűvé. A szövetkezetek megbízottjai azt a meggyőződést szerezték, hogy rövidesen rendeződik a különböző intézkedések következtében bizonytalanná vált helyzet. Megbeszélést folytattak Ramniceanuval, a nemzeti szövetkezeti intézet vezérigazgatójával is, akivel főként a Hangya-szövetkezetek jelmérésü ügyeit tárgyalták le. A megbeszélést rövidesen folytatják.

Runciman prágai utja előtt

Újból Londonba utazik Wiedemann kapitány

Keddén indul Prágába Runciman

Londonból jelentik: Ismételt cáfolatok ellenére Londonban tartja magát a hír, hogy a hét végén Hitler német birodalmi vezér egyik bizalmasa, valószínűleg Wiedemann kapitány fontos üzenetekkel a brit fővárosba érkezik. Tény, hogy Chamberlain miniszterelnök erre való tekintettel elhalasztotta hétvégi skóciai kirándulását és az angol miniszterelnök London környéki villájában várja be majd Hitler bizalmasának látogatását. A „Daily Telegraph” szerint Hitler maga vette kezébe Németország külpolitikai irányítását és úgy tudják, hogy küldöttje újabb javaslatokat hoz Londonba a légi fegyverkezés korlátozása szempontjából. A „Daily Express” értesülése szerint a megbeszélések főlágya a csehszlovák kérdés lesz.

Párisi jelentés szerint a francia sajtó is foglalkozik Wiedemann tervbevett londoni utjával. Majd minden lap más értesülést szerzett a londoni megbeszélésekről. Az „Epoque” szerint Németország Wiedemann utján nyomást akar gyakorolni Angliára, mielőtt Runciman Prágába utazik.

Prágából a helyzetről a következőket jelentik: A kormány nemzetiségi törvényjavaslata még mindig csak nagy vonásokban készült el, habár a kisebbségek kiküldöttjeivel a tárgyalások még nem fejeződtek be. Újabb hírek szerint Runciman csak keddén utazik Londonból Prágába, ahol úgy a kormány, mint a szudetanémet párt úgy véli, hogy Runciman veridiktje döntő hatása lesz. Az angol kiküldött terveit még nem ismeretesek. Bizonyos, hogy Runciman elutazása előtt látogatást tesz a londoni külügyi hivatalban, hogy elbucuzzon lord Halifax külügyminiszterrel. Mint ismeretes, Runciman magával hozza Prágába az angol külügyminiszterium egyik pénzügyi szakértőjét, aki különösen a középeurópai ügyeket illetően nagyszerű tájékozottsággal rendelkezik. Érdekes, hogy ezt a külügyminiszteri tisztviselőt arra az időre, amíg Runcimannal

Prágában marad, az angol külügyi hivatal szabadságot fogja és ezzel is megerősíti azt az elhatározást, hogy Runciman utja teljesen magánjellegű és nem hivatalos. Prágában különben vegyes érzelmekkel néznek az angol megbízott érkezése elé. Az első napokban a csehszlovák lapok egyöntetűséggel azt hangoztatták, hogy Runciman igazi demokrata, sőt Hodzsa miniszterelnök lapja, a „Slovenski Hlas” azt is tudta róla akkoriban, hogy kevés rokonszenvvel viseltetik a német álláspont iránt. Most újabb a lapok a német diplomácia sikeréről és a szudetanémetek előretöréséről irnak és úgy állítják be, mintha Runciman ezeknek az újabb tudatoknak következtében kapott volna megbízást prágai utazására.

Runciman lord, aki keddén utazik el Prágába, már megkezdte a szudetanémet problémára vonatkozó okiratok tanulmányozását. Newton prágai angol követ csütörtökön délután hosszasan tanácskozott Hodzsa Milán miniszterelnökkel, majd pénteken délután elutazott

CORSO: 5, 7.15 és 9.30 órákor

Nyitott tétő!

LONDONI KURIR 'Lloyds of London'

Lyone Cowar, Madeleine Carrol és Freddie Bartolomew Nagy idők nagy szerelme.

URANIA: 5 órától, folytatatosan.

Rengetek a falak a kacagástól!

Kezd. 5, 8.15, 11.30

Stan és Bran mókáitól a

I. Vadnyugati őrzésközvetítésben

Kezd. 3, 6, 9.30

II. „Orgonavirágzás”

Ismét szazakat hoz JEANETTE MACDONALD-AL.

Londonba. A „Reuter“-ügynökség prágai tudósítója szerint Csehszlovákiában úgy vélik, hogy Runciman küldetése döntő lesz a nemzetiségi kérdések rendezésére, noha minden oldalon hangsúlyozzák, hogy nem lesz döntőbíró.

Hodza Milán miniszterelnök elnökletével értekezletre ülnek össze a kormánypárti képviselők és szenátorok, valamint az összes koalíciós pártok elnökei, hogy megtárgyalják a most már teljesen elkészült javaslatokat és lefektessék az irányelveket, amelyeket a kisebbségek ügyének végleges elintézésénél figyelembe fognak venni. A csehszlovák kormány azt akarja, hogy Runciman megérkezése előtt teljesen tisztázódjék a kormánykoalíció álláspontja és fix legyen a tárgyalás programja.

A kormány politikai miniszterelnök álló bizottság állandóan folytatja tanácskozásait a nemzetiségi sta-

tutum ügyében. Az alkotmánybíró elnöke tegnap átnyújtotta a szudetanémet párt képviselőjének a tartományi önkormányzat keretében megvalósítandó nemzetiségi önkormányzat tervezetét. Kormánykörökben remélik, hogy Runciman lord megérkezéséig befejezik az előkészítő tanácskozásokat, úgyhogy az angol kormány megbizottja már kész helyzettel találja szemben magát.

Lord Runciman a ma kiadott hivatalos közlemény szerint kedden indul feleségével együtt Prágába. Ugyanekkor utazik a csehszlovák fővárosba titkára és tolmácsa is. A „Press Assotiation“ szerint a lord nem dolgozott ki magának határozott tervet. Először Benes elnökkel, majd Hodza miniszterelnökkel és végül a szudetanémetekkel kezd tárgyalásokat. Feladata az ellenlétek elsimítása lesz. Nürnbergben az átutazó angol politikust Hitler követte fogja üdvözölni.

Aradváros hivatali és kisebbségi társadalmának vezetői kísérték ki utolsó útjára az elhunyt ménesi Lőcs Rezsőt,

Aradváros egykori polgármesterét

A részvétnek őszinte megnyilvánulása mellett kísérték utolsó útjára pénteken délután az aradi Eternitárea—felsőtemető halottas házából a tragikus hirtelenséggel elhunyt ménesi Lőcs Rezsőt, Aradváros egykori polgármesterét. A hat órára kitűzött temetési gyászszertartás megkezdése előtt autók és bérkocsik szállították a temetőhöz a város hivatalos és kisebbségi társadalmának vezetőit, akik mélyszégyen részvétellel álltak körül a 76-ik életévében elhunyt köztisztviselőt és nagy megbecsülésnek örvendett, puritán jellemű nyugalmazott polgármester ravatalát, hogy a gyász komor pompája és a papi imádság méltóságos tradíciója mellett vegyenek utolsó, fájdalmas búcsút az élők sorából eltávozott ménesi Lőcs Rezsőtől. Lőcs Rezső hozzátartozóinak virágai mellett ott voltak a barátok és tisztelők hatalmas koszorui is, amelyek valósággal elborították a ravatalt.

Az egyházi gyászszertartást Lakatos Ottó dr. plébános végezte, majd annak befejezése után dr. Prohászka László orvos mondott utolsó istenhozzádat Aradváros utolsó választott kisebbségi polgármesterének ravatalánál a barátok, ismerősök, valamint a város magyar társadalmának nevében. Megemlékezett dr. Prohászka László az elhunyt lelkiismeretes állami tisztviselőről, aki 35 éven keresztül volt közszolgálatban. Felemlítette az elhunyt széles körű kiváló képzettségét, európai nivójú, sokoldalú műveltségét, amelyeknek folytán több társadalmi, egyházi, kulturális és sportegyesületnek volt alapító és bizottsági tagja. Az alkotás szenvedélye fűtötte és maradandó alkotásai közé tartoznak az Aradon levő vashidak építése, az Arad—Podgoria-hegyaljai motoros vonat létesítése, amelynek alapításától fogva igazgatói tagja volt. Maradandó alkotásainak felsorolása mellett megemlékezett Prohászka László dr. Lőcs Rezső mély vallásosságáról is és arról a bensőséges érdeklődéséről, amelyet az elhunyt tanusított a hitélet iránt.

— A halál csak a formákat rombolja szét, de amit Lőcs Rezső alkotott és teremtett, az tovább fog élni, — fejezte be beszédét Prohászka László dr., aki búcsúzóul azt kívánta, hogy Isten áldása és halás kegyelet kísérje utolsó útjára Lőcs Rezsőt.

Prohászka László dr. után Botis Aurel dr. orvos, az SGA. elnöke búcsúztatta megható szavakkal a tornaegyesület nevében az egyesület kilenc éven keresztül volt tevékeny elnökét.

A búcsúztatók után a családi sirkerthez szállították Lőcs Rezső földi maradványait, ahol Lakatos Ottó dr. plébános beszentezte a koporsót, amelyet a jelen voltak mély megindulása közepette a frissen ásott sírban helyeztek el örök nyugalomra.

A mélyen gyászbaborult családtagokon kívül a gyászoló közönség soraiban láttuk Riscutia Moise nyugalmazott alezredest, Aradváros helyettes polgármesterét, Berzovan Ioan városi pénzügyi tanácsost és Jegessy Károly dr. városi főügyészt, akik Aradváros képviselőjében jelentek meg a nyugalmazott polgármester végtisztességén, míg a tornászok sportegyesületét, — amelynek 1912-től 1921-ig elnöke volt az elhunyt, — dr. Botis Aurel elnök, Szalay Géza alelnök, Bodnár József sportigazgató, Denhoff Sándor és Gluck László, a természetjárók szakosztályának vezetője képviselték a temetésen. Az A. C. F. Electrica—Arad—Podgoria-hegyaljai villamos vasutat, amelynek az elhunyt közéleti férfi alapításától fogva igazgatói tagja volt, Gold Emil és Székely Károly igazgatók, valamint Basch István főtisztviselő képviselték. Ott voltak még: Georgescu P. Petre parancsnokló tá-

bornok-felesége, valamint Purgly László, id. és ifj. Kintzig János, Anghel Stefan dr. nyugalmazott polgármester, Vásárhelyi János, dr. Issekutz István és dr. Issekutz Géza, dr. Parecz Béla, dr. Parecz György, Gutzjahr Mihály, Justh János, dr. Posgay István, Fiedler Imre, Schütz Henrik dr., dr. Prohászka László, Dániel Péter, Hann Alajos, dr. Lukácsy Lipót, dr. Széll Lajos, dr. Stauber János, dr. Somló Ármán, Dömötör László, dr. Neumann Miksa, id. Szendrey Mihály, dr. Nagy László, Ortutay Lajos, dr. Szuchy Pál, báró Bornemissza Károly, Padl Egon, Steinerwald Alajos, dr. Schweitzer József, dr. Bereczky Imre, dr. Kreoll János, dr. Farkas Sándor és még sokan mások.

A polgármester rendelete a pékműhelyek tisztántartásáról

Orezeanu Romulus törvényszéki főelnök-polgármester szigorú rendeletet adott ki a pékműhelyek egészségi és tisztasági színvonalának fejlesztése és megőrzése érdekében. A város vezetősége ugyanis már régebben ellenőrizte a pékműhelyeket és arra a megállapításra jutott, hogy ezek közül egyesek — természetesen a meglévő műhelyeknek csak egyrésze — egészségügyi szempontból kivánnivalót hagynak hátra. A jelenlegi helyzet megváltoztatása érdekében adta ki Orezeanu Romulus polgármester a fentemlített rendeletet, amelynek pontjai a következők:

1. A sütőipari műhelyek tulajdonosai kötelesek augusztus 1-ig, üzemiük helyiségét az egészségügyi törvény előírásainak megfelelően kifogástalanul tiszta állapotba helyezni.

Nagyszabású egészségügyi hadjáratot indít a kormány

Repülő egészségügyi osztagok járják be a megyéket

A közegészségügyi miniszter augusztus és szeptember hónapok folyamán nagyszabású egészségügyi hadjáratot indít, amely úgy az általános egészségügyi viszonyok, mint az egyén higiéniáinak minél hatékonyabb megvalósítására törekszik. Az egészségügyi hadjárat minél nagyobb sikere érdekében a közegészségügyi miniszterium elsősorban vasár- és ünnepparkon tartandó szemléltető előadások útján igyekszik meggyőzni a falusi lakosságot a lakás, a kutak, istállók tisztántartásáról. Az élelmiszerek egészségtana és a gyermekgondozás is főpontját képezi ennek az egészségügyi kampánynak.

A megyékben működő egészségügyi szerveken kívül a miniszterium két hónapi időtartamra 284 úgynevezett repülőosztagot állított fel, amelyek a részükre kijelölt területen végzik munkájukat. Minden repülőosztaghoz két orvost, orvosjelöltet osztanak be, akiknek a premilitárok lesznek segítségükre. Így a miniszterium huzt fürdő-vagonokkal felszerelt vonatot állít be, amelyek faluról-falura járnak majd.

Az egészségügyi osztagok mindennap részletes jelentést küldenek munkájukról a megyei főorvosnak, aki a kampány elteltével a saját jelentésével együtt felterjeszti az egészségügyi vezérfelügyelőséghez, amely azokat a miniszteriumhoz juttatja.

Vasárnapra összehívták az egészségügyi felügyelőségek székhelyeire a megyei főorvosokat. Az érkező letlen részletes utasításokat kapnak a kormány egészségügyi intézkedéseire vonatkozóan.

„Ahelyett hogy fürdőre mennék...”

evente egy nagyon is hatásos Urodonál kurát tartok. Eddig még mindig meg voltam elégedve vele: kigyógyított reumából, mely mielőtt ezt a kitünőt szert megismertem évekig kínzott”.

Henri A. Neullil-sur-Seine.

Ezt annak köszönhettem, hogy az Urodonál eltávolítja a szervezetből a húgysavat és annak sóit, a hangyasavat, a koleszterint és a többi kártékony anyagot. Ezért olyan egészséges és „fiatalító hatású” az Urodonál. Ezért kell Önnek is rögtön Urodonállal — minden este egy kiskanállal kevés vízben feloldva — rendszeres kurát kezdenie és Önnek sohasem lesz oka húgysavtúltengés miatt panaszkodni.

URODONAL

megőrzi ifjúságát!

Gyógyszertárakban és drogeriákban kapható.

2. A megjelölt időpont után a kifogásolható, piszkos állapotban talált műhelyeket azonnal bezárják és azok csak az esetben nyithatók meg ismét, ha az illetékes kerületi orvos a megnyitást, helyszíni szemle alapján, véleményezi.

3. Mindazokat a pékműhelyeket, ahol rovarokat találnak, hét napi időtartamra bezárják és a megnyitásuk ebben az esetben kizárólag csak a kerületi orvos előzetes engedélyével történhet. A kerületi orvos megállapítása után, vajjon ez idő alatt a rovarok kiirtása és az üzem fertőtlenítése megtörtént-e? Sütődék udvarán állatok (tehén, ló, sertés) nem tarthatók.

4. Mindegyik pékiparos köteles műhelyének kulcsait a város rendelkezésére bocsájtani, hogy az ellenőrzéssel megbízott szerv bármikor, ha kell, éjszaka is, rajtaütésszerű szemlét tarthasson.

5. A pékiparosok kötelesek munkabeszámuk idejét táblázaton feltüntetni és a műhelyekben kifüggeszteni.

6. A kihágáson ért pékiparosokat az élelmiszerek és italok árusításának ellenőrzéséről szóló szabályrendelet, valamint az egészségügyi törvény megfelelő szakaszainak alkalmazása révén 1000—20.000 leig terjedő pénzbírsággal sújtják.

Október végéig 60.000 sertést szállítunk Németországba

A Romániai Állatexportőr Szindikátusok Szövetsége és a német Reichstelle között ez év júniusában megállapodás történt, amely szerint a román szindikátusok uniója szeptember 30-ig hatvan ezer darab sertést exportál Németországba. Ennek a mennyiségnek egyharmadát, azaz huszezer sertést a Banatból exportálnak.

A Cluj-kolozsvári színészek

uto'só négy fellépti napja

Szombaton és vasárnap este 9 órakor:

„Nincsenek véletlenek”

Szombaton délután 6 órakor:

„Bors István” helyárral

Vasárnap délután 6 órakor:

„A rossz asszony” O csó helyárral.

Vasárnap délután 6 órakor:

„Hatodik emelet”

Hétfő este 9 órakor J. nagyalkori vigjáték

„Ketten egyedül”

Kedden búcsú órák: Andre Birabeau

„Déli yümölcs”

Egy angol lap szenzációs leleplezései

Mussolini rövidesen kénytelen lesz módosítani külpolitikáját

A Duce kérdésére 12 vezérő tábornok közül kilenc elutasította a német katonai szövetség alapján meginduló támadó háborút

London. A Londonban megjelenő Sunday Referee című nagy angol lap szenzációs leleplezéssel szolgál olvasóinak. Egyik cikkében Olaszország belső helyzetével foglalkozik és megerősíti a világsajtót bejáró ama értesüléseket, hogy híres olasz műkincsek vándorolnak külföldre, mert az ország pénzügyi igazgatásának sürgősen valutára van szüksége. A nagy olasz muzeumok — írja a lap — hivatalos felhívást kaptak a kormánytól, hogy tartanak revíziót és válogassák ki a régi nagy mesterek örökét alkotó képeket, amelyek eladásra kerülhetnek. Amerikából erre a hírre már több neves műkereskedő indult utnak, egyesek viszont európai megbízottakat küldtek Rómába. Az elmúlt napokban perfektuáltak a Nearco nevű híres olasz versenyló eladását. A lovat angol érdekeltségek vásárolták meg kerék hatvan ezer fontért. Az olasz Nemzeti Bank lírában fizette ki a ló tulajdonosának a vételárát.

Az idej olasz termék hivatalos cáfolatok ellenére rendkívül rossz — írja az angol lap. — Az országban egyedül árusítható kenyér meghatározott lisztkeverékben kerülhet csak eladásra. Starace, a fasisztapárt főtitkára a fekete kenyert a következő propagandával vezette be: „Ez a kenyér a faszizmus demokratikus szimbóluma. Ezután a gazdag sem ehetik más kenyeret, mint a szegény”. Az olasz lapok pedig hosszú cikkekben igazolják, hogy a barna kenyér egészségesebb, mint a fehér. Ezt a tényt számtalan, állatokkal végzett kísérlet bizonyítja — írják. Közben javában folyik a rekvizálás. Állami tisztviselők szállnak ki a falvakba és a földműveseknél található lisztet és buzát a megállapított keverékkel cserélik be. Szó van a kenyérjegyek rendszeres bevezetéséről.

Mussolini állandóan sürgős kölcsönök után futtat külföldön. Angliával szemben tanusított

nemi engedékenységének egyetlen célja, hogy azonnali kölcsönre tegyen szert Londonban. Az olasz kormány állítólag hajlandó lenne arra is, hogy egyes nyersanyagot hitelre vásárolhasson, mint például szenet és ércet, de Chamberlain csak abban az esetben ígér hatható pénzügyi támogatást, ha Olaszország lényegesen hozzájárul a nemzetközi problémák rendezéséhez.

Mussolini egyébként készenlétben tartja az olasz népet minden eshetőségre — folytatja a Sunday Referee. — Az olasz városok polgármesterei egytől-egyig épp az utóbbi napok folyamán leiratot kaptak a belügyminisztériumtól a polgári lakosság katonai összeírására. Határozottan állítjuk — írja a lap — hogy az elmúlt héten Mussolini kérdést intézett tizenkét vezérő tábornokához: helyeselnék-e Olaszország háboruba lépését a német katonai szövetség mellett. A tizenkét tábornok közül csak három felelt igennel, míg kilencen teljes elutasító magatartást tanusítottak. A kilenc tábornok egy véleményen volt abban is, hogy az olasz és német hadseregek együttműködése esetén Északolaszország haditerületté alakulna át és Németország katonai és sztratégiai ürygek hangoztatása mellett úgy helyezkedne el ott, mint aki nem kíván többé kivonulni.

Ilyen körülmények közepette Mussolini legrövidebb idő alatt kénytelen lesz külpolitikáján jelentős módosítást eszközölni — állapítja meg a Sunday Referee. — Mert sehogy sem látszik másképpen kiut a pénzügyi és gazdasági zavarból, amibe Olaszország jutott. Az árak szakadatlanul emelkednek, az olasz Nemzeti Bank tartaléka legfeljebb négy milliárd lírát tesz ki, míg az aranyalap hivatalos közzététele szerint 500 millió. A kereskedelmi minisztérium hetenként drákói rendszabályokat hoz a külföldi behozatal korlátozására.

Új rendszert vezetnek be a posta- és csomagforgalomban

Nem tanácsos magánkurírokat alkalmazni, de egyes küldeményeket saját megbízottjával is eluttathat a közönség. — Súlyos pénzbüntetés fenyegeti a kihágások elkövetőit

Cluj-Kolozsvár. A Hivatalos Lap július 25-iki számában törvényrendelet jelent meg a posta-, táviró- és távbeszélő-szolgálat szabályozásáról. A törvényrendelet gyökerében szervezte át a szolgálatot annak érdekében, hogy működése a fokozott követelményeknek jobban megfeleljen.

A törvény értelmében a postaszolgálat az állam monopóliuma. A kizárólagossági jog az összes postai küldeményekre, a pénz és értékek és tíz kilogramm súlyú értékek szállítására vonatkozik. Az új törvény szerint bárki saját megbízottja útján is eluttathat egyes küldeményeket, de nem szervezhet külön szolgálatot erre a célra s nem foglalkozhatik idegen személyek küldeményeinek szállításával. A közönségnek tehát nem tanácsos levelek, vagy csomagok küldésére magánkurírokat alkalmazni, mert így kiteszi magát a küldemények elkobzásának és a törvényes megtorlásnak. A 100. szakasz szerint, akiről bebizonyosodik, hogy titkos szolgálatot szervezett, 10.000 leitől 30.000 leig terjedő pénzbírsággal sújtható. Visszaesés esetén egy hónaptól egy évig terjedhető fogház és 60.000 leig terjedhető pénzbírság fenyegeti a bűnöst. Azok a személyek, akikről beigazolódik, hogy rendszeresen szállítanak postai küldeményeket 6.000 leig terjedő bírságnak teszik ki magukat. A leveleket, tárgyakat, csomago-

kat, pénzt és értéket, a tilos szállítás tárgyait elkobozzák.

Szigorúan tilos postai küldeményekben olyan tárgyakat feladni amelyek emberéletet, vagy egészséget, a postai felszerelést vagy a többi küldemények épségét veszélyeztetik, továbbá olyan tárgyakat, amelyeknek a kereskedelemben való forgalombahozása tilos. Tilos

Lángban áll Falticeni egyik egyházi városnegyede!

A tűz martaléka lett a zsidó hitközség, továbbá a katolikus templom épülete

Falticeni-ből jelentik: Tegnap délután 6 órakor óriási tűz keletkezett a Botosanii ucca 66 számú házban, amely Leizer Balut bérkocsitulajdonos ingatlana. A nagy szélben a lángok csakhamar átterjedtek a szomszédban lévő faházra, amely egy Ositel nevű órnagy tulajdona. Amire a tüzoltók kivonultak már egy egész uccasor lángokban állott és az égő házak közé tartozott az izraelita hitközség épülete is, amelyben özvegy Leiboviciné és annak Paulina nevű leánya laktak. A tüzoltóság vonban a nagy szélviharban hiába igyekezett megbirkózni a veszedelemmel, mert az pillanatok alatt tovább terjedt és fél óra múlva már a

katolikus templom is lángban állt. A veszedelmét még nem sikerült lokalizálni.

A helyszíni vizsgálat során letartóztattak két embert, akik egy szénaboglyában aludtak. Az a feltevés ugyanis, hogy ennek a két embernek a gondatlansága okozta a veszedelmet.

Az aranyér és az Ön idegei

Valószínűleg nem találta meg még a megfelelő szert. Vásároljon Goedecke féle Anusol végbélkúpot. Rövidesen megkönnyebbül. Anusol világhírű és sokszorosan kipróbált. Csodálkozni fog, olyan hamar elmúlnak kínzó fájdalmai. Kérdezze meg orvosát.

Anusol-Goedecke

szállítani élő állatokat, a méhek, piócák és selyemhernyók kivételével. A kihágók 500 leitől 5000 leig terjedő pénzbírsággal büntetettek s emellett felelősek az általuk feladott küldemények által okozott összes károkért.

Tilos az egyszerű, vagy ajánlott levelekben értékpapirokat, vagy értéktárgyakat elhelyezni. Ezeket elkobozzák és emellett a kihágók 5000 leig terjedő pénzbírsággal büntetők meg.

Tilos a kedvezményes árszabású küldeményekben olyan anyagot elhelyezni, ami magasabb árszabás alá esik. Hasonlóképpen tilos magánküldeményeket hivatalos küldeményeként feladni s ugyanabba a borítékba főbb különböző címre szóló levelet elhelyezni. Ebben a kategóriában 100 leitől 15.000 leig terjed a pénzbírság, s emellett a kifogásolt küldeményeket elkobozzák.

Tilos az értéklevelekben ércpénzt, nemesfémeket, drágaköveket, ékszerket elhelyezni s nincs megengedve ezeknek a tárgyaknak a postai csomagokban való elhelyezése sem. A büntetés 100 leitől 1000 leig terjed, a tárgyakat elkobozzák.

Tilos az értéklevelekbe, vagy postai csomagokba bármilyen levelet elhelyezni. A büntetés 500 leitől 5000 leig terjed.

5000 leitől 15.000 leig terjedő büntetést ítél a 109. szakasz azok ellen, akik a valónál magasabb értéket jelölnek meg egy küldeményben.

Tilos a levelezőlapokról, vagy más olyan nyomtatványokról levágni a bélyeget és felhasználni, amelyekre a bélyeg rá van nyomtatva.

A büntető törvénykönyv rendelkezései szerint büntetik meg azokat, akik bel- vagy külföldi bélyeget, vagy más postai értéket hamisítanak, akik fenti értéket csalárd módon használják fel s akik a postaigazgatóság által kibocsátott bélyegekhez megtevésztésig hasonló értéket állítanak elő és hoznak forgalomba.

A postaigazgatóság minden esetben, mikor a közönségnek kételvei vannak az eljárás módjaira nézve, készséggel szolgál felvilágosítással.

Rendelet az ellenőrzési bélyegekről

București. Az egészségügyi minisztérium elrendelte, hogy a Diana és Carmol készítmények a jövőben szintén 3 százalékos ellenőrzési bélyeggel lássák el.

CENTRAL: 5, 7 $\frac{1}{2}$, 9 és 10 órákor a kertben

Lehar Ferenc É V A

világosított aratót operatije: agda Schneider, Hans Söhnker, Hans Moser, Heinz Rühmann, Adele Sandroc

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves díj... 840 lei || Negyedévi: 210 lei
Hónap díj... 420 „ || Egy hó apra 70 „

Egy jelképes találkozás

Azt mondják véletlenség, hogy Hore Bellsha angol hadügyminiszter és Morgenthau amerikai pénzügyi államtitkár egyszerre futott be Párisba. Fogadjuk el ezt a véletlen véletlenséget.

De ha valóban így is van és nem tervszerű előkészítés után történt a találkozás, akkor is van abban valami jelképes, hogy az angol hadsereg és az amerikai pénzügyek irányítója egyidőben érkezett a francia fővárosba.

A világbéke kilátásai az utóbbi időben kétségtelemül örvendően javultak s ez a javulás nem utolsó sorban a nyugati nagyhatalmak egységes fellépésének köszönhető.

De a dolgok kialakulásában fontos szerep jutott az USA-nak és Roosevelt elnöknek is. A nagyszerű tengerentúli államférfi világos beszédekben fogalmazta meg, hogy ki mellé áll Amerika a legközelebbi háborúban s szava messze elhallatszott. Az elnök nem fegyveres segítséget ígért az esetleg fenyegetett demokratáknak, de az Egyesült-Államok kimeríthetetlen gazdasági és nyersanyag forrásai egy jövődöntő háború döntő tényezői lesznek.

S most Párisban egyszerre fut be Hore Bellsha, a zseniálisan tevékeny angol hadügyminiszter és Morgenthau, az amerikai dollármilliók egyik irányítója, mintegy jelképezve, hogy Franciaország maga mögött tudhatja a brit hadsereget és Uncle Sam roppant gazdasági erejét.

Higyük, hogy Amerika újabb üzenete erősíteni fogja az európai béke fellegvárát.

— IDŐJÓSLAT. Változó felhőzet, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

— Hitler üzenete Mussolinihez ötvenötödik születésnapja alkalmából, Berlinből jelentik: Hitler német kancellár üdvözlő táviratot küldött Rómába Mussolini olasz miniszterelnök ötvenötödik születésnapja alkalmából, amit július huszonkilencedikén ünnepeltek meg.

— Új rendőrtisztek. București. Calinescu belügyminiszter jelenlétében 202 új rendőrtiszt és detektív letette a hűség esküt. Az új köztisztviselők kinevezése annak a tervnek keretén belül történt, amely a munkanélküli intellektuális elhelyezését célozza.

— Hatmillió lei értékű aranyat találtak egy csalással irodában. Craiováról jelentik a Rador: Névtelen feljelentés alapján a craiovai hatóságok házkutatást tartottak Cristache Dimovici, Madonna Dudu-uccai irodájában. A házkutatás során az iroda vasszekrényében óriási értékű aranyérmék és ékszereket találtak. Az aranyérmék hozzávetőleges értéke meghaladja a hatmillió leit. De ezenkívül a házkutatást végző hatóságok még többszázszor lelt kivevő értékpapírt és ércpénzt is találtak. Dimovici ellen megindították az eljárást. A hatóságokat különösen az óriási értékek eredete érdekli.

— Halálbamenekült a szegények elől egy rendőrkormányzó. București. Palita Nicolae rendőrkormányzó néhány héttel ezelőtt kinevezést kapott olyanképpen, hogy áthelyezték a városházára, ahol fontosabb munkakört töltött be. Csakhamar rájöttek, hogy visszaélések egész sorozatát követte el és így rendelkezési állományba helyezték. Palita meg akarta menteni családját a reá váró szegénytől és ezért tegnap vadászfegyverével öngyilkosságot követett el.

— Eltűnt a városi gazdasági főnök Oradea—Nagyváradon. Oradea—Nagyvárad. Kedd óta nyomtalanul eltűnt Oradea—Nagyváradon. Laslau Maximilian, a városi gazdasági ügyosztály főnöke. Laslau nemrégiben gyógyult fel súlyos betegségéből, de már bejárt a hivatalába, ahol többször hangoztatta, hogy idejei felmondják a szolgálatot. Kedden 9 órakor, a rendes időben megjelent a városházán, de percek múlva eltávozott és azóta nem adott életjelet magáról.

— SENKI SEM VÁLLALHAT ÖTNÉL TÖBB IGAZGATÓSÁGI TAGSÁGOT. Illetékes helyen elhatározták, hogy rendelkezést bocsájtanak ki, amelynek értelmében senki sem vállalhat ötnél több igazgatóságban tagságot. Elhatározták még, hogy pontosan meghatározzák az igazgatók és delegált igazgatók felelősségét, amennyiben kiszélesítik működési lehetőségeiket, viszont a felelősség tekintetében a bünyügyi eljárás alkalmazását is bevezetik.

— Hatszáz amerikai milliomos elindult Európa felé. A milliomosok a „Roma” nevű óceánjáró gőzösön kirándulásra indultak és utjuk során az összes nagyobb európai kikötőt meglátogatták. A „Roma”-gőzös az amerikai milliomosokkal július 31-én érkezik meg Constanța kikötőjébe.

— Gyászmise Lőcs Rezső lelküdvéért. Szombaton délelőtt tíz órakor énekes gyászmisét tartanak a Minorita-templomban az elhunyt ménesi Lőcs Rezső, Aradváros volt polgármesterének a lelküdvéért.

AUFRICHT FATELEPEN
Str. Dim. Raicu 15-17
A száraz cser. TÚZIFA
bük., gyertyán
OLCSÓ ÁRBAN Tel. 10-69.

— Öngyilkosságot színelte egy kisfiú. — szívészéhidés érte édesanyját. Timisoararól jelentik: Halálos kimeneteli gyermekcsiny történt Timisoarán. Özv. Folzer Károlyné férje halálának egyéves évfordulója alkalmával gyermekeivel együtt ki akart menni a temetőbe. A 15 éves Károly fáradtságára hivatkozva nem tartott velük. Mikor az anya két leányával hazatért, a fiút nem találta a lakásán. Mivel többször is előfordult, hogy a fiú tréfából elbújt hozzátartozói elől, Folzer Károlyné felment a padlásra, hogy ott utána nézzen. Amint felért a padlásra, rémülten vette észre, hogy fia felakasztotta magát az egyik gerendára. Az özvegyasszony egyetlen hang nélkül elvágódott a földön és azonnal meghalt. A fiú tréfából játszotta meg az akasztást, amely édesanyja életébe került.

— Szétromboltak egy kiállítást. A brüsszeli szociálisták antifascista kiállítást rendeztek. A kiállítás helyiségében azonban megjelent hirtelen ötven nacionalista ifjú, akik szétrombolták a berendezést és a kiállított tárgyakat, majd eltávoztak. A kiállítás helyiségében tartózkodó szociálisták megsebesültek. A rendőrség házkutatást tartott a nacionalisták brüsszeli kiubhelyiségében s négy egyént őrizetbe vett, akik részt vettek a kiállítás szétrombolásában.

— Dániából Németországba akar uszni egy dán uszónó. Kopenhágából jelentik: Jenni Kammergaard dán uszónó, a dán tengerparton levő Gjacserből a tenger vizében uszva akarja elérni a német parton levő Warnemündét. Az uszónó úgy tervezi, hogy legtöbb negyvenöt órát fog a vízben tölteni.

Skót betörők

— Tudod mit...? Hagyjunk egy shillinget a kasszában: ezzel végképen hamis nyomra vezetjük a rendőrséget...

— Súlyos közlekedési baleset történt tegnap a késő esti órákban Arad külvárosában. Nocsá Gheorghe arad-megyei Agris—Egeres községbeli gazdálkodó kézilovasszekerén Arad felé igyekezett. Amikor a város határában levő Prutului-uccánál levő vasúti átjáróhoz ért, annak ellenére, hogy a vasúti sorompó már félig le volt eresztve, keresztül akart hajtani a sineken. Eközben befutott az Aradról kiindult és Teius—Tövis felé haladó személyvonat, amely a sineken érte a gazdálkodó szekereit, amelyet felborított. Az összecsapódás következtében Nocsá Gheorghe nagy ivben kirepült a kocsiból és oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a központi kórházba szállították. A szekér erős rongálódást szenvedett, az állatoknak semmi bajuk sem történt. Az összecsapódás ügyében a rendőrség folytatja a vizsgálatot.

— Az óceánjáró visszafordul. Párisból jelentik: A Normandie óriási óceánjáró tegnap reggel hagyta el Le Havret. Délután azonban Southampton kikötőből, mielőtt nekivágott volna az angol partoknak az Óceánnak, visszafordult Le Havre-ba. A francia óceánjáró fél napi késéssel indulhatott menetrendszerű útjára. A szokatlan eseménynek az a magyarázata, hogy a hajó személyzetének egyik tagja vakbégnyulladás következtében gyomorátfuródást szenvedett. Minthogy remény volt reá, hogy gyors beavatkozás megmenthő, ahogy a hajó orvosa konstátálta a bajt, a hajónak az irányát gyorsan megváltoztatták és a tájékozatlan utasok nagy meglepetésére a nyílt Óceán helyett ismét feltűntek a francia partok.

— Halálozás. Kiss Mátyás nyug. C.F.R. főművezető, életének 80-ik évében, rövid szenvedés után meghalt. Az elhunytat július 30-án, ma. u. u. 7 órakor az Eternitate (felső) temető halottasházából kísérik utolsó útjára.

— Megállapították a folyóból kifogott női holttest személyazonosságát. Megírta az Aradi Közlöny, hogy csütörtökön délelőtt 10 óra tájban az Aradul Nou—új-aradi hid és a cukorgyár közötti szakaszon a Mures—Maros egy idősebb asszony holttestét sodorta partra. A rendőrségi vizsgálat során kiderült, hogy Kiss Sándorné, Budal Deiceanu-ucca 10. szám alatti lakosnő hullája került elő. A 60 éves nő néhány nappal ezelőtt öngyilkossági szándékából a folyóba ölte magát. Tettenek oda egyelőre ismeretlen.

— A JÉG ELSŐRENDÜ KÖZSZÜKSÉGLETI CIKK. Fővárosi jelentés szerint minisztertanácsi jegyzőkönyvvel a jeget elsőrendű közszükségletű cikknek nyilvánították.

— Halmos fogász hazaérkezett. Elsejétől kezdve ismét rendel, Calea Banatului No. 2.

— HATEZER LEIT ADTAK A VILÁG LEGREGIBB ESERNYŐJÉÉRT. Londonból jelentik: Egy londoni régiségárverésen hatezer leiert vették meg az első, Angliában használt esernyőt. Az ernyőt Hanway Jónás, az ismert utazó 1756-ban vitte be Kínából Angliába.

— Vámtisztviselők fegyveres kalandja a constantai kikötőben. Constantaról jelentik: A „Dacia” hajón az egyik vámtisztviselő észrevette, hogy a kikötői határozat egyik kapitánya a hajó fedélzetéről egy csomagot dob le egy partron álló katonának. Costescu Chiril kapitány ezután leszállt a hajóról, átvette a csomagot és kocsiba szállva, a laktanya felé indult. A vámtisztviselőnek az volt a gyanúja, hogy a csomagban csempészárú volt s jelentette az esetet feletteseinek. Dănescu vámfőnök és Scadulian kikötői tiszt gépkocsin Costescu kapitány nyomába szegődtek. A laktanya közelében érték utol. Mikor a kapitány észrevette, hogy üldözik, felszólította az épület előtti őrszemet, hogy löjjen rá üldözőire. A katona nem volt hajlandó végrehajtani a parancsot, a kapitány erre kivette kezéből a fegyvert és ijesztéssel a levegőbe lött, figyelmeztetve a két vámtisztviselőt, hogy ha közelednének, ugy lelővi őket. A tisztviselők erre visszavonultak. Az esetet jelentették az illetékes hatóságoknak, amelyek megindították az ügyben a vizsgálatot.

— Borzalmas fürdőpartner a floreascai tóban. București. Tegnap reggel több fiatalember fürdött a floreascai tóban, miközben egy uszó holttestet pillantottak meg. Csakhamar kiderült, hogy a holttest személyazonossága Mironescu Ionel 18 esztendő diákot fedi, aki két nappal ezelőtt több barátja társaságában fürdött a tóban és belefulladt.

— Szőlővel is fizethetnek adót a bulgár szőlősgazdák. Szófiából jelentik: Bulgária szőlőtermő vidékén a gazdák arra kérték a kormányt, hogy adóikat „szőlővel” fizethessék. A kormány helyt adott ennek a kérelemnek és elrendelte, hogy az adóban beszolgáltatandó szőlő összeszedése végett a kérdéses vidéken szekerek járjanak.

C. A. A. zászlóvalással egybekötött **sportünnepélye** f. h. 31-en, vasárnap dele 11 orai kezdettel a C. A. A. sporttelepen. D. u. futballmérkőzés és egyéb sport attrakciók.

Eltemették Traub Jucit

A város társadalmá még mindig hatása alatt áll annak a megrázó tragédiának, amelynek a 11 éves Traub Juci lett az áldozata. A leánya szülei és hozzátartozói iránt megnyilvánuló mélységes részvét a péntek délutáni temetésen nyilvánkozott meg leginkább, amikor is a régi izraelita temető halottsházánál már jóval a temetés kezdetét megelőzően nagyszámu gyászoló közönség gyűlt össze. Timişoara—Temesvárról Traub Károly gyárigazgató, a szerencsétlenül járt leánya édesapjának ismerősei és tisztelői autókön érkeztek Aradra, hogy jelen legyenek a gyárigazgató egyetlen gyermekének temetésén.

Fél 7 órakor felhangzott Weisz Sándor főkantor gyászadala, majd rövid imát mondott a főkantor és a néhány perces gyászszertartás után már meg is indult a menet a nyitott sir felé, hogy örök nyugalomra helyezték a tragikusan elhunyt leánya földi maradványait. A szokásos gyászbeszéd a család külön kérésére maradt el és nem sokára már hullottak a rögök a kis koporsóra, amelyben örök álmát alussza Traub Jucika

— **ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT:** Páris 12.04 és egynegyed, Londón 21.45 és fél, Newyork 436 és háromnyolcad, Brüsszel 73.77 és fél, Milánó 22.96, Amszterdam 239.60, Berlin 175.20, Prága 15.07, Varsó 82.40.

— Az uralkodóház tagjainak csak sikerült fényképét tehetők a kirakatokba. Bucureşti. A belügyminisztérium körrendeletet adott ki, melyben megtiltja azt, hogy az üzletek kirakataiban az uralkodóház tagjainak olyan fényképét tegyék ki, amelyek nem sikerültek.

— **Málta új alkotmánya biztosítja az olasz beavatkozás kiküszöbölését.** Londonból jelentik: Ma tartotta meg a parlament utolsó ülését a három hónapos nyári szünet előtt. A mai ülésen Mac Donald gyarmattügyi miniszter Málta új alkotmányának tervéről beszélt és kijelentette, hogy az angol—olasz egyezmény következtében természetesen szó sem lehet Olaszország beavatkozásáról Málta kormányzásának ügyeibe.

— **Hakoah—SGA döntetlen.** Az old-boys-bajnokság során pénteken délután a Hakoah—SGA öregek mérkőzésére került sor, amelyet a CAA pályán bonyolítottak le. A mérkőzés 1:0-os félidő után 1:1 arányban döntetlenül végződött. A mérkőzést Pfeiffer bíró vezette.

— **Helyreállt a személyforgalom a Razboieni—Apahida-vonalon.** Bucureşti: A Cluj—kolozsvári vasutigazgatóság jelentése szerint a Razboieni—Apahida közötti vasuti szakaszon, melyet tudvalevőleg árvíz öntött el, újra helyreállt a közlekedés. Egyelőre csak a személyszállítást bonyolítják le, az áruszállítás megkezdésére viszont a javítási munkálatok befejezése után kerül sor.

— **Sirkőavatás.** Sági Henrik sirkőavatása f. h. 31-én, vasárnap d. e. 10 órakor lesz az aradi régi zsidó temetőben.

— **A devizabizottság rendelkezése.** Bucureşti. A központi devizabizottság a következőket határozta el: A jövőben nem veszik figyelembe az onkérvényeket, amelyekben a törvényesen megengedettnél nagyobb összegű devizát igényelnek. Az engedélyezett összegek ellenértékét idejében és teljes egészében ki kell fizetni, mert ellenkező esetben a jövőben a kérvényező nem kap devizákat.

— **Rendelkezés a vonatokat megdobáló gyermekek ellen.** Bucureşti. A vidéki hatóságok körrendeletet kaptak a belügyminisztériumból, amely felszólítást tartalmaz arra vonatkozóan, hogy a gyermekek ne dobálják meg kövekkel a vonatokat. A szülőket felhívják, hogy gyermekeiket kellő nevelésben részesítsék, mert ellenkező esetben minden felelősség a szülőkre hárul.

— **A szovjet királdta Lengyelországnak az utolsó lengyel király földi maradványait.** Varsó. (Rador.) A szovjet kormány engedélye alapján tegnap szállították el Moszkvából Stanislas August Poniatovszky utolsó lengyel király földi maradványait Lengyelországba. Poniatovszky lengyel király hamvait a Bresc közelében lévő wloczyni templomban helyezik el.

Lázadás tört ki Kréta szigetén

Venizeios unokaöccse vezeti a lázadást

Londonból jelentik: Kréta szigetén zendülés tört ki. A lázadók vezére Miotakis, az elhunyt Venizelos unokaöccse, aki a zendülőkkel elfoglaltatott több középületet is.

A Kréta szigetén kitört lázadás kizárólag Kréta fővárosára Kameara terjed ki. Görögországban különben teljes nyugalom van és nyoma sincs a forradalmi hangulatnak. Egyelőre nem tudják, hogy a lázadás miért tört ki és mi annak a célja. Metaxas miniszterelnök egyelőre egy repülőrajt s gyalogságot küldött ki a lázadás leverésére.

— **Belgrádba utazik Macsek.** Belgrád. Macsek a horvát parasztpárt vezére a jövő héten Belgrádba utazik. Látogatásának napját még nem tudják, de úgy hírlik, hogy Macsek két napig marad Belgrádban.

— **Az aradi Szociális Misszió Társulat augusztus elsején küldi ki a Szilindia-i telepre a lány gyermekeik második csoportját.** A vérszegény beteg, szegénysorsú gyerekeket már kiválasztották és a nyaralásra teljesen felkészülve várják az előző csoport visszaérkezését. Mint ismeretes a leány gyermekek Zimbrau—Zimbrón a gróf Zselinszky uradalmon nyaralnak és a kiválasztott gyerekek — számszerint ötvenen — vonaton utaznak a nyaralótelepre.

— **Japánban száműzik az európai ruhát.** Tokióból jelentik: A japán kormány a közeljövőben felfüggeszti azt a rendeletet, amelynek értelmében a japán állami hivatalnokok hivatali működésük alatt kötelesek európai ruhát viselni. A rendelkezést még abban az időben hozták, amikor Japán teljes erővel igyekezett átvenni az európai szokásokat.

„CASOARA“ ideális üdülőhely

Napi penzió 85 le. Feltűtő ágostás. Sándor Iván és Társz sorsjegye oda.

— **Hilalozás.** Özvegy Pettera Konstantinné, született Petaerra Kornélia, pénteken reggel kienc órakor, életének 89-ik évében eltávozott az élők sorából. Az elhunyt nagyszonyt, özvegy Theisz Miklósné, Palágyi Ferencné, özvegy Grabnei Károlyné, leánya, veje és unokái gyászolják. Temetése szombaton, július 30-án délután hat órakor lesz az Eternitatea (felső) temető halottsházából, a római katolikus egyház szertartásai szerint. Az engesztelő szentmise áldozatot a megboldogult lelki üdvéért augusztus elsején délelőtt 9 órakor mutatják be a minorita templomban.

— **A grádište-i Szociális Misszió Társulat a Grádište—Mosoczy-telepi római katolikus kör helyiségekben nagyszabású Anna bálát rendez.** A nyári mulatság iránt — amely július 30-án lesz megtartva — városszerte óriási érdeklődés nyilvánul meg. A rendezőség hídeg és meleg ételekről is gondoskodik. Az Anna-bál tiszta jóvedelmét a napközi otthon javára fordítják.

— **Természetjárás.** A „Carpatina“ turista-egyesület Czárán I-osztálya kirándulást rendez Casoiara, indulás szombaton délután fél 3 órakor a villanyossal. Utvonat: Livada—Casoia és vissza. Vezető: Mihalik Gyula.

— **Borbélymesterek és segédek jelentkezése.** Az aradi munkakamaránál a következő orrbélymestereknek és segédeknek kell jelentkezniük mester-, illetve munkakönyveikért: Lazar Gheorghe, Paadie Traian, Bosneac Gheorghe, Sandor Andrei, Manga Teodor, Wekerle István, Bunai János, Nadin Petru, Musca Ioan, Marksteiner János, Krock János, Laminger Antal, Bodárlau Gheorghe, Paguba Stefan, Schifert József, Kompasz Frigyes, Lovitz Mihály, Eberle József, Ciurovski Mihai, Banesiú Ioan, Unc Vasilie, Burca Gheorghe, Kenyi Gyula, Coctuba Nicolae, Budean Avram, Szilágyi Sándor, Ferenczi József, Pásteanc Gheorghe, Szeller József, Poór Antal, Mikló Ferenc, Szabó Mátyás, Galvás István, Palatin Petru, Zilbauer János, Mateuti Gheorghe, Kelemen Béla, Haász István, Nagy Imre, Ugrai Géza, Negrau Ioan, Coste Carol, Potyuan Márton, Avramut Nicolae, Hamann Jakab, Rock Andor, Schlee Antal, Muntean Gheorghe Simion, Dániá Petru, Frensch Mihai, Borbély Andor, Schneider Oszkár, Schmidt Antal, Fanchaber Antal, Korock János, Laurentiu Ana Axentle, Schmidt Mihály, Koteles István, B'um Ferenc, Cioban Ilie, Molnár Imre, Salich József, Charle Ferenc, Brândescu Ioan, Boch József.

Belgrádi jelentés szerint a jugoszláv főváros s Görögország között ma több órán át szünetelt a távbeszélő forgalom. Végül is az esti órákban sikerült érintkezést teremteni Athénnel, ahonnan közölték, hogy a krétai lázadást leverték. A zendülés állítólag csak lokális jellegű volt.

Egy másik jelentés szerint Kréta főkörmányzója tudatta Metaxas miniszterelnökkel, hogy a lázadást teljesen leverték, a vezéreket letartóztatták.

— **Uj irodalmi folyóirat: a „Széphalom“.** Bőséges és értékes tartalommal jelent meg a „Széphalom“ Cluj—kolozsvári irodalmi és művészeti folyóirat legújabb száma. A lap, amelyet Kibédi Sándor, a kiváló költő szerkeszt, vezető helyen közli dr. Kiss Elek „Transilvania szelleme és a mi célkitűzéseink“ című cikkét. Kiemelkedik a szám tartalmából Kibédi Sándor két Goga Octavian fordítása és a román—magyar kulturközeledést kívánja szolgálni C. Argintaru és Leonard Divarius verseinek, valamint Liviu Rebreanu, a kitűnő román író „A feleség“ című novellájának közlése. Verseket közöl a folyóirat Sztojka Lászlótól, Papp Lászlótól, novellákat pedig Málnásy Tivadartól, Walter Gyulától. Számos értékes cikk és könyvismertetés gazdagítja még az újjászervezett folyóiratot, amelynek élén Kibédi Sándoron kívül Gyallay Pap Sándor, Málnásy Tivadar és Walter Gyula állanak.

— **Koszorúmegváltás.** Özv. Pettera Cornelia ravatalára szánt koszorú megváltása fejében, dr. Palágyi Jenő 300 leit adományozott az aradi Evan gelikus Szeretetház alapja javára.

— **A tornaegyesület kerli ünnepélye ma este ismét a legnagyobb siker jegyében fog lezajlani.** Az egész rendezőség a nagyszámu közönség elhelyezését és kiszolgálását biztosítja. A műsor este 10 órakor kezdődik.

— **INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:**
ANGEL gyógyszerész, Piața Catedralei 16. (Tel.: 15—30.)
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16 (Tel.: 14—80.)
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 68. (Tel.: 14—70.)

Legújabb sport!

Ítélet a Bindea-ügyben!

Budapestről jelentik: Berta István... bíró pénteken este hirdetett ítéletet a nagy port felvert Bindea-ügyben. Pénteken este tanuként volt beidéztve a Ferencváros egész vezetősége és néhány magánszemély, akik az emlékezetes botlonek szemtanúi voltak. Kihallgatták Korányit is, a Ferencváros hátvédjét. A vallomások elhangzása alapján Berta István kihirdette az ítéletet, amely szerint Korányi Lajost 1938. július 29-től, 1938. augusztus 27-ig a játékiogától tiltotta és 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet kiszabására — az indokolás szerint — azért volt szükség, mert kétségkívül bizonyosodott, hogy Korányi bántalmazta Bindeát. Enyhítő körülményként vette az egyesbíró figyelembe, hogy Korányi tíz éves játékoski múltja alatt egyszer sem volt büntetve.

Az első napon:

Döntetlen a Jugoszláv—német Daw's Cup mérkőzés

Berlinből jelentik: A német—jugoszláv Dawis Cup mérkőzés során az első egyes mérkőzésen Puncsecs győzött Henkel ellen 6:1, 7:5, 6:3 arányban. A második egyesben Metaxas megverte Paladát 1:6, 6:4, 6:1, 3:6, 12:10 arányban. A verseny elsőnap állása tehát döntetlen.

Hirdessen az Arad Közlöny-ben

SPORT KÖZLÖNY

Impozáns sportünnepély keretében avatnak zászlót az atléták

Az ünnepségek részletes műsora

Vasárnap, július 31-ike sokáig emlékeztetés dátuma lesz nemcsak a CAA-nak, hanem egész Arad sportjának is, miután ekkor tartja meg a nagymultu egyesület zászlóavatási ünnepségét. Az egyesület agilis vezetősége költséget és fáradságot nem kímélve, hetek óta azon munkálkodott, hogy a zászlóavatási ünnepély minél hatásosabb és impozánsabb legyen és odaadó munkájukat a legteljesebb siker fogja koronázni.

Dél előtt 11 órakor bevonulással kezdődik az ünnepség, majd felsorakoznak a CAA szakosztályai és beszéd keretében avatják fel az egyesület új selyemzászlóját. A felavatott zászlóval az egyesületi vezetők, a szakosztályok és az egyesület tagjai felvonulnak a pályán, majd arany-kalapáccsal megkezdődik a zászlószegek beverése. Ezután társas-villásreggeli zárja le a délelőtti műsort.

A délutáni program 4 órakor kezdődik gyermek- és ifjúsági versenyekkel, valamint atlétikai számokkal. 5 órától pedig a CAA és a Hakoah első csapatai játszanak barátságos labdarugó mérkőzést. Ennek a mérkőzésnek

félidejében is atlétikai számokat bonyolítanak le, 7 órakor pedig a CAA és a Gloria oldboys csa patai játszanak kétszer 15 perces barátságos mérkőzést. Ugyanakkor bonyolítják le az atlétikai verseny befejező számait. Este fél 9 órakor társasvacsorán vesznek részt a jelenlevők, fél tíz órakor pedig az Astra, SGA és Hakoah tornászai mutatják be korlátlan, nyújtón-szabadgyakorlataikat, valamint parter-tornát. A tornabemutatók után fél 11 órakor az aradi szintársulat három kitűnő táncosa szerepel nagyszerű táncprodukciókkal, utána pedig reggelig tartó tánc következik.

A zászlóavatási ünnepélyel párhuzamosan a CAA teke-szakosztálya nagyszabású tekeversenyt rendez, amely már szombaton este kezdetét vesz. A versenyt rendkívül érdekes díjakkal bonyolítják le, így az első díj egy ezüst cigarettatárca.

Külön érdekessége lesz a vasárnapi telepünnepélynek a Meinl-féle kávéátor, ahol a helyszínen főzik a legkitűnőbb kávé-kiválóságokat.

A törpebajnokság

negyedik fordulóját bonyolítják le vasárnap és azon a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra:

Titanus—CAA, AMEFA—Hakoah. Unirea—SGA, Gloria—Olimpia. A vasárnapi forduló előtt a tabella így fest:

1. CAA	3	3	—	—	6	0	6
2. Gloria	3	3	—	—	17	1	6
3. Hakoah	3	2	—	—	1	5	2
4. Olimpia	3	1	1	1	7	2	3
5. AMEFA	3	1	1	1	3	2	3
6. Unirea	3	1	—	—	2	1	13
7. Titanus	3	—	—	—	3	0	7
8. SGA	3	—	—	—	3	0	12

Az AMEFA

új sporttelepének ügye a város vezetősége előtt

Pénteken délelőtt az AMEFA sportegyesület nevében Markovits Sándor elnökkel az élen küldöttség jelent meg Orezeanu Romulus polgármesternél, akitől azt kérték, hogy megfelelő helyet jelöljön ki az AMEFA sporttelep részére. Mint ismeretes, a régi sporttelepről a város kilakoltatta az AMEFA-t és az erre vonatkozó ítélet jogerőre emelkedett. Így tehát rövidesen időszériúvá válik az átköltözködés kérdése és ezért az AMEFA vezetősége idejében kíván gondoskodni arról, hogy az egyesület megfelelő sporttelepet kapjon. A város ugyan már két területet is kijelölt, de ezek közül egyik sem volt alkalmas. Az egyiknek, a vásártéren, a fekvése volt alkalmatlan, a másik esetében, a Coanda-uccánál pedig az a veszély fenyegett, hogy a terület beesik Arad fejlődésének iránvába és az egyesületet újból kilakoltatják. Az AMEFA ezért beadvánnyal fordult a város vezetőségéhez és multjára, valamint válogatott játékosaira való hivatkozással kérte új terület kijelölését. Az AMEFA a tudószanatórium közelében kéri az új sporttelep kijelölését. Orezeanu polgármester a beadványt tanulmányozás végett kiosztotta a mérnöki hivatalnak és a jogügyi osztálynak.

O Sárosi dr. hat góllal vezet a Közép-európai Kupa góllövő listáján. Második Bindea (Ripensia), Toldi (Ferencváros), Kloc (Kladno) 5—5 góllal.

O Az iskolások futballozhatnak egyesületben, de csak — nagy egyesületben. A nemzetnevelésügyi miniszterium legutóbbi rendelkezését adta ki, amely megengedi, hogy középiskolások nyilvános mérkőzéseken labdarugómérkőzéseken szerepeljenek. Az engedély azonban csak nagyegyesületekre szól, ahol szakszerű sportkiképzésben részesítik a játékosokat és ahol az iskolán kívüli viselkedését könnyebben ellenőrizhetik.

*My car is my
Kapából!*

A svédországi Gävleban nagyszabású kétmérföldes távfutó versenyt bonyolítottak le, amelyen a svéd Jonsson és a magyar Szabó mérköztek meg egymással. Nagy küzdelem után Jonsson győzött 8 p. 58.6 mp.-el Szabó előtt, aki 8 p. 59.6 mp.-et futott.

Uj olasz rekordot állított fel az olasz atlétikai bajnoki versenyen Lotti, aki 192 cm.-t ugrott. A többi eredmények közül kiemelkedik Profetti súlydóbo rekordja 1446 cm.-el.

A dán hölgyuszósbajnoki versenyen Hveger a 100 méteres gyorsúszásban a dán rekordot 1 p. 06.6 mp.-re javította. Brunström a 100 méteres hátúszásban 1 p. 18.6 mp.-el, Sörensen a 200 méteres mellúszásban 3 p. 04.1 mp.-el lett első.

A Románia körüli kerékpáros versenyt ezévből mégis megrendezik és eddig állítólag már 3 millió lejt gyűjtöttek össze. A versenyen külföldiek is részt vesznek és szeptember 15-én állnak starthoz a kerékpárosok.

Eladescu, a Venus ügyvezető elnöke a napokban Görögországban, Szalonikiben járt, ahol két görög válogatott játékos: Helmis és Vikelide átvétele ügyében tárgyalt. Lehetséges, hogy a két görög játékos összel a Venust fogja erősíteni.

O Bokaszerűlést szenvedett Eilhardt és nem indulhat a román—lengyel atlétikai viadalon a rudugrásban. Cluj—Kolozsvarról táviratilag hívták be dr. Biró Lajos. Ilyenformán Kovács, Dejenariu, Havaletz és most Eilhardt nélkül alaposan meggyengüve áll ki a román csapat.

UJ KÖNYVEK

— Kajári Kató: „Tiszavirág”. Ennek a könyvnek az alcíme a regény tartalma: egy nagy szerelem története. A regény írója szinte kísérteties precizitással, valóságos lélekboncolást végezve mutatja be olvasóinak, hogyan születik a szerelem, hogyan él és virul, lobog ekeket perzselő lánggal — majd hogyan hal meg emészető küzdelem és gyötrelmek közepette. Másszóval ez a regény két egymást imádó, sőt istenítő lélek néhány hónapos szerelmi kórtörténete... de egyúttal társadalmunk életének és erkölcsének filmiáték gyanánt ható üdítő rajza; emberek és asszonyok jönnek-mennek, sütkéreznek az élet Napjának sugaraiiban... de szerelmük, sőt egész létük csak a tiszavirág néhány órási élete. Kajári Kató: „Tiszavirág” Rózsavölgyi könyvkiadó kitűnő regényeinek sorozatában jelent meg. (Rebecca West: „Mint a nádszál” kötve 158.— lei. Soellrigger: „Szent Ilona” füzeve 99.— lei. kötve 158.— lei). Kajári Kató: „Tiszavirág” c. regénye a magyar könyvpiac egyik újabb sikere füzeve 106.—, kötve 132.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepage-nál. Cluj. Kérje a Rózsavölgyi-újdonságok teljes jegyzékét.

AZ ORVOS TANÁCSA

„Ne keseredjen el — mondta az orvos pacienseinek — összes hugyszervi panaszai gyorsan enyhülni fognak: fájdalmai, égései megszűnnek, a vizelet ismét tiszta és normális lesz, el fogja felejteni a nyakas és allatomos gonococcusokat, ha a

PAGEOL-T

ezt a kitűnő gyógyszert fogja használni. A Pageol meggyógyítja a gonorrhéit, cystitist, megszünteti a folyást, lehermentesíti a prostatát és megelőz mindennemű komplikációt.

Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban

Visszaéléseket kutatnak a Satumare — szatmári ügyészségi fogházban

Satumare—Szatmárról jeleik, hogy az ottani ügyészségi fogház irodájában nagyarányú visszaéléseket lepleztek le. A lefolytatott vizsgálat eredményeképpen, vád alá helyeztek dr. Burcus Traian igazgatót, Marcus Cornel könnvelőt és Cozmovici Virgil titkárt, akiket előzetes letartóztatásba helyeztek. Rajtuk kívül az ügynek még négy gyanúsítottja van Hidvégi Lőrinc, Brosteanu Constantin, Vanea Vasile és Lobonş Ioan főfoglár.

Az utóbbit nemrégiben elhelyezték az okiralságba; ekkor a főfoglár, aki elhelyeztetését egyik alantasának tulajdonította, revolverrel egy nyílt üzletben rálőtt Mureşan Traian fogházörre. A fogházban történt visszaélések, ügyében már elkészült a vádirat és előreláthatólag a jövőhéten már főtárgyalásra kerül a sor.

Kedden este tartják bucsu- előadásukat a Cluj-kolozsvári színészek

Kedden este lesz a Cluj—kolozsvári színészek utolsó előadása a Városi Színházban. Addig azonban még két bemutatót tartanak. Hétfőn este Vaszary Jánosnak, a legkitűnőbb magyar vígjátékírónak legszellemesebb, legnagyobb sikert aratott újdonsága, a „Ketten egyedül” és kedden este André Birabeaunak, „Az eltévedt báránnyak” világhírű szerzőjének brilliáns vígjátéka, a „Déli gyümölcs” kerül bemutatásra.

Greta Garbo férjének váratlan budapesti látogatása

Leopold Stokowski, a világhírű karnagy, Greta Garbo férje váratlanul Budapestre érkezett, hogy a magyar népzene tanulmányozhassa. Stokowski karmester Greta Garbo nélkül érkezett a magyar fővárosba, ahol előreláthatóan öt napig marad. Stokowski a magyar népzene kutatás néhány kitűnőségét óhajtja felkeresni és a jellegzetes magyar vidékekre is kirándul. A világhírű karmester minden valószínűség szerint Greta Garbo egyik filmjének, — amely magyar környezetben játszódik le — zenei anyagát gyűjti. Stokowski már megérkezésének estéjén meghallgatott két híres cigányprimást, akik ósrégi magyar nótákat játszottak.

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik felejthetetlen drága halottunk,

Polgár László

temetésén megjelentek, vagy más uton igyekeztek részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni, ezúton mondunk köszönetet.

özy Polgár Lászlóné

Polgár Sándor és neje, Berkovits család

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

KÖZGAZDASÁGI KOZLÓNY

Julius 25-ével éle beléptette a kormány az új kompenzációs A. és B. listákat

Bucureştiből jelentik: A minisztertanács július 26-án tartott ülésén elfogadta a nemzetgazdasági és pénzügyi miniszterek által előterjesztett új kompenzációs import-export jegyzékeket.

Az erre vonatkozó minisztertanács-jegyzőkönyv úgy intézkedik, hogy az új kompenzációs listák július 25-ével lépnek életbe.

Az 1935. október 5-én életbelépett A) és B) jegyzékek, az azóta hozott összes módosítások-

kal egyetemben elvesztették érvényüket.

A minisztertanács-jegyzőkönyvhöz csatolták azoknak az áruknak a felsorolását, amelyek 1938. július 25-ével kezdődik az A) listán exportálhatók, illetve a B) listán importálhatók kompenzációs alapon. Az A) listán fel van tüntetve az a devizahánying is, amelyet az exportőrök a kivitelre kerülő áruk után a Banca Națională-nak beszolgáltatni kötelesek.

A gyapjútermékeknél és a szőrmeáruknál a jövőben a nyersanyagok után fizetik az adót

Annak idején megemlékeztünk arról, hogy a pénzügyminisztériumban beható módon foglalkoznak a gyapjútermékek és a szőrmeáruk után fizetendő forgalmi adó behajtásának reformjával. A pénzügyminisztériumban működő forgalmiadó bizottság legutóbbi ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel és úgy döntött, hogy a jövőben a gyapjútermékek és a szőrme esetében a forgalmi adót ne a készáruk, hanem a nyersanyag után fizessék. Így tehát az új rendszer bevezetése után a gyárak a nyers-gyapjút, vagy a gyapjú-fonalak után fizetik majd a forgalmiadót, aszerint, hogy a nyers gyapjút, vagy pedig fonalakat használnak. Ugyanilyen eljárást alkalmaznak majd a szőrme-készítmények esetében is. Ezt a határozatot jóváhagyás végett Cancioșov pénzügyminiszter elé terjesztik.

20-40 százalékkal csökkentik országsszerte az éttermi árakat!

Bucureştiből jelentik: A vendéglőkre vonatkozó hivatalos ármegállapítás a jövő héten lép érvénybe. Az elsőrendű éttermekben 20 százalékos, a második és harmadrendű éttermekben 18, illetve 12 százalékos árcsökkentést hajtanak végre. A hatóságilag előírt árszállítás 40 százalékgig terjed. Az étlapon szereplő valamennyi ételnek az árát fel kell tüntetni.

Új rendszer szerint állapítják meg a borszesz átvételei árát

A Monitorul Oficial július 28-iki, 172. száma rendeletét közöl, amelynek értelmében módosítják a szesz-törvény 51. szakaszát, valamint 201. szakaszának első bekezdését. A módosítás értelmében a borszesz és a borpárlat vételárát a pénzügyminisztérium állapítja meg teljesen azonos feltételek mellett a 7. és az 50. szakaszok alapján. Hatályon kívül helyezik a szőlővédelmi törvény 43. szakaszának 4. bekezdését. A szükséges mennyiséget az érdekeltektől intézmény vásárolja meg ugyanolyan feltételek mellett, mint az ipari szeszt. A gyümölcs-pálinka és gyümölcsstermékéből készült inarj pálinka átvételei árát megegyezően állapítják meg a termelőkkel való egyetértésben a 7. és az 50. szakaszokban foglalt feltételek szerint. Az ár a monopól raktárba szállított áru-értendő. A részvény-társaságokat, szövetkezeteket, valamint termelőket kivéve, senkinek sem lehet többje egy italmérés engedélynél. A szőlőtermelők csak akkor rendelkezhetnek több italmérés engedéllyel, ha azokat nem ugyanabban a városban használják ki. Kivételes módon azokban a városokban, amelyek 100 ezer-nél több lakossal rendelkeznek, a szeszmonopól salát elbírálása szerint fizikai személyeknek két italmérés engedélyt is kiadhat.

Aradi hetiviaci árak

Az aradi hetiviacion buzában csekély volt a felhozatal. Az árak a következőképpen alakultak:

Gabonapiac: Ó-buza q. 580-600 lei új buza 380-400, tengeri 320-330, árpa 330-360 lei.

Zöldégyiac: Fialat hagyma kg. 3-4 lei, fiatal fokhagyma kötege 2-3, új burgonya kg. 2-3, csipős zöld paprika 6-8 drb. 1 lei, édes zöld paprika 2-3 drb. 1, fejeskáposzta drb. 2-5, savanyu káposzta kg. 11-12, levesbe való zöldégy kötege 1-2, lencse kg. 8-10, tormá 1-2 drb. 1-3, saláta 2 drb. 1, uborka 100 drb. 17-20, piros paradicsom kg. 7-8, kék paradicsom drb. 2-5, zöldbab kg. 13-16, zöld tengeri drb. 1 lei.

Gyümölcsiac: Meggy kg. 22-26 lei, kajszin 12-16, barack 24-26, eper 12-14, alma kg. 6-16, körte 10-16, aszalt szilva 20-25, szőlő 16-20 lei.

Baromfiac: Kővér liba párja 340-400 lei, sovány liba 90-130 kővér kacsa 120-200, sovány kacsa 30-120, tyúk 35-50, galamb 10-15 lei. — Tojás drb. 1.30-1.50 lei.

Élelmiszeriac: Szarvasmarha kg. 13-16 lei, borjú 20-22, sertés 20-22 lei.

Takarmányiac: Széna q. 80-110 lei, lóhere 110-120, szalma 50-55 lei.

Tejtermékek: Tehéntej literje 4 lei, savanyu juhtej 14-15, teffel 30-35, vaj 70-80, tehéntúró 16-18, juhtúró 30-34 lei.

— Mentésítették egyes árucikkeket a határon működő árbizottság ellenőrzése alól. A pénzügyminisztérium megküldötte a vámhatóságoknak azt a rendeletet, melynek értelmében a Németországba szállítandó élő- és vágott sertéseket, zsirt és szalonnát, valamint a Németországba szállítandó búzát és a Magyarországra szállítandó tűziját mentesíti a határon működő árbizottságok ellenőrzése alól. Az exportált mennyiség ellenőrzését a vámhatóságok végzik majd el, míg az értéket a Banca Națională fiókjai állapítják meg majd meg a kiviteli láttamozás megadásával.

— Nagy tranzakció a Malaxánál. Bucureştiből jelentik: Románia egyik legnagyobb gépipari vállalata, a Malaxa, a közeli napokban nagyarányú részvénykibocsátási tranzakciót fog lebonyolítani, amennyiben 100 millió lei értékű új részvényemissziójával a 400 millió leies alap-tőkét 500 millióra emeli fel. Az új tőkét a vállalat a csőgyár felszerelésének befejezésére kívánja fordítani. Lapjelentések szerint az új részvényeket teljes egészükben a londoni Westminster Bank Ltd. veszi át. A nevezett angol intézet az összeget már be is fizette.

„Nincsenek véletlenek”

Solt Endre vigjátéka a Cluj-kolozsvári magyar színház előadásában

Ami igaz, az igaz: ebben a vigjátékban kevés véletlen eset fordul elő. A kitűnő szerző a helyzetkomikumok szellemes virtuóza és nem kell senkinek sem törnie a fejét, hogy vajon mi is lesz a legközelebbi meglepetés...? De hiba lenne, ha nagyon is igényesek lennének a szerző technikájával szemben. Tény, hogy a vigjátékban valóban rengeteget lehet mulatni, a szerepek hálásak, a helyzetek pompásak, a jelenetek gördülékenyek és mulattatók. Akár pedig a mesére kíváncsi, az egyszerűen nézze meg maga s mulassa végig, miké a saját lelése szerint...!

A szereplők mindegyike helyén volt. Fényes Alice filigrán kis figurája, édesen franciás kedvessége kitűnően érvényesült egyéniségéhez annyira találó eleven szerepében. Sokoldalúságának tökéletessége valóban bámulatos és bizony sokan tanulhatnak tőle ebben a metáforában. Ugyilátszik, nemcsak a poéták és az arisztokraták; a vérből színházok is születnek. Kovács Györgyöt a vigjátéki szerepben is megilleti a tehetségnek kijáró elismerés; egyéniségének kézenfekvőbb előnyait adta, fiatalon és természetüen. Jó volt Mézváros Béla az elvűségébe bűtött gyógyszerész szerepében és élveztik Nagy Istvánt is rövid epizód-jelenetében. Az utolsó képen Paál Magda stílusosan illeszkedett az együttesbe. Dálnoki Duqna, M. Erényi Böske, Benes Ilona, Tóth Elek, Szabados Árpád, Lázár Hilda, Rajnai Elli és a többi szereplők valamennyien mind a helyeiken voltak, hogy a közönség nagyszerűen mulathasson és a közönség, — amely ezúttal a hőség ellenére is zsufolásig töltötte meg a téli színházat — valóban kitűnően mulatott is.

Nincs miért tagadjuk: a közönségnek, — (és nyáron) — ha már operettet nem kaphat, feltétlenül vigjátékokra van inkább gusztusa, mint színjátékokra, ha már a prózában kell válogatnia. Drámában, közönségnek, van részünk elég és nem kell hozzá külön színházi biléta. A vigjáték pedig, ha nem jobb, mint ez, akkor is sikert jelent, közönséget vonz és telt házat varázsol a legkietlenebb színpadra is, ha helyén van az együttes minden egyes tagja. Szolgálaton pedig a pár röpké megjegyzés okulásul a jövőre nézve úgy a direktciónak, mint a művészeti együttesnek; a Thalia nyári kísérlete pozitív eredményt jelez Aradon is a magyar színjátás javára, — csak együttes kell a gátra, — azazhogy a riváldó!

(-ab.)

Hallé Szeleasszié pert nyert 10.613 fontot ítéltek meg neki az addisz-abebei rádió egykori koncessziójáért

Londonból jelentik: Hallé Szeleasszié megnyerte perét, amelyet a Cable and Wireless angol rádiótársaság ellen indított 10.613 fontsterling kifizetéséért. Ez a társaság látta el annakidején az addisz-abebei rádió- és telefonszolgálatot s koncessziós díj fejében 10.613 fontsterlinggel tartozott az ex-négusnak. Az angol társaság megtagadta a fizetést azzal az indoklással, hogy a koncessziós díj nem Hallé Szeleasszié személyét illeti, hanem Abesszinia mindenkori császáráé, addig tehát nem fizethet, amíg nem nyer megállapítást, hogy ki jelenleg Abesszinia császára.

Ebben az ügyben már több tárgyalás volt s az elsőfoku bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem illetékes annak elbírálására, kit illet meg a császári hatalom Abessziniában. Hallé Szeleasszié felebbezést jelentett be ez ellen a döntés ellen és sikerült is keresztülvinni, hogy a legfelsőbb bíróság új tárgyalásra utasítsa az elsőfoku törvényszéket. A szerdán megtartott új tárgyaláson az elsőfoku bíróság megítélte Hallé Szeleassziénak a 10.613 fontsterlinget és kötelezte a Cable and Wireless rádiótársaságot, hogy fizesse ki huszonegy napon belül ezt az összeget az ex-négusnak. A rádiótársaság felebbezést jelentett be az ítélet ellen a legfelsőbb törvényszékhez.

Alulírott gyászoló család mély fájdalommal tudatja, hogy a legjobb édesanya, anyós és nagyanya

özv. Pettera Constantinné

szül. Petaerra Cornella

f. hó 29-én reggel 9 órakor, áldásos életének 89-ik évében rövid szenvedés után az Urban csendesen elhunyt.

Temetése szombaton, e hó 30-án délután 6 órakor lesz az „Eternitatea” (felső) temető halottascsarnokából, a róm. kath. egyház szertartásai szerint.

Az engesztelő gyázmise a megboldogult lelki üdvéért augusztus hó 1-én délelőtt 9 órakor lesz a minorita atyák templomában.

Nyugodjék békében!

Arad, 1938. július 30.

özv. Theisz Miklósné szül. Pettera Ella, Palágyi Ferencné szül. Pettera Kornélia, özv. Grabner Károlyné szül. Pettera Hedvig leányai, Palágyi Ferenc, veje. Theisz Alfréd, Palágyi Adrienne, Grabner Pál, unokái.

LIMBECHE, Fabrica de copolaguri și întreprindere de imprimări, Piața Avram Iancu 22. TELEFON 1098.

Rádióműsor

— Rádió műsor —

SZOMBAT, JULIUS 30.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 13.15: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális hírek, sport, vizálsjelentés. 13.25: Déli hangverseny. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. A rádió szalonzenekarának a hangversenye. **Vezényel:** C. Bobescu. A hegedűszóló V. Bonis játszsa. 15.20: Közlemények. Idegen aktualitások. A rádióval kapcsolatos időszerű kérdések. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Hangverseny gramofonlemezek. A következő szerzők művei: Lalo, Gounod, Golestan, Grieg, Massenet, Enescu. (Vezényel: Ormándy Jenő.) 19.55: A rádióegyetem keretében V. Puscariu egyetemi tanár előadása. 20.10: A P.T.T. énekzenekarának hangversenye. **Vezényel:** Gh. Niculescu. 20.45: Fléta-lemezek. 21: Rádió üzenetek. 21.15: A Ghinda-zenekar jazz-hangversenye. A műsorban a következő szerzők művei: Fio Rito, Clinton, Gordon, Dezideriu, Ghinda, Coats, Blejan, Dorsey, Lupescu, Clinton, Warren, Willnov, Warren, Albin. 22.30: Hírek. Sport. 22.45: Éttermi zene. 23.45: Angolnyelvű hírek. 24: Gramofonlemezek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Bartók József elbeszéléseiből. (Felolvasás.) 11.45: Mit nézzünk meg? Fadrusz János szobrainak gyűjteménye a Szépművészeti Múzeumban. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Lakatos Tóni és Lakatos Misi cigányzenekara. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizálsjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15: Hárs László mesél. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A nevető külföld. (Francia gyermektréfák.) (Felolvasás.) 18.25: A Budafoki Munkás Dalkör műsora. 18.50: 1. Segítség; 2. A vásárcsarnokban, Thury Zsuzsa elbeszélései. 19.20: Ilnczyk László és jazz-zenekara játszik. 20.10: B. Kerekes György washingtoni református esperes előadása. 20.30: Palló Imre dr. az Operaház tagja magyar nő-tárat énekel, kísér Pertis Pali és cigányzenekara. 21.30: Dinom-dánom. Tréfás jelenet. Utána kb. 22.10: Hírek. 22.35: A rádió szalonzenekara. 0.10: Táncclemezek.

Budapest II. 19.40—20.05: Mezőgazdasági félóra. 20.10—21.30: Melles B. zenekara. 21.35—21.50: Hírek. 21.55—22.50: Hanglemezek.

VASÁRNAP, JULIUS 31.

Bucuresti. 8.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Utána háztartási és gyógyászati tanácsok. 9.55: Vallásos óra. I. Harangszó. II. Istentisztelet közvetítése a patriarchatu templomból. III. Szentbeszéd. IV. Egyházi zene gramofonlemezek. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizálsjelentés. 13.6. 25 p.: Déli hangverseny. A Dinicu-zenekar játéka. 14.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.30: A falu órája. 15.45: Alexandru Grozuta énekhangversenye. Montia-dalok. 16.45: Mezőgazdasági előadás, utána a Ionița Bădița-zenekar zeneszámai dalokkal. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Gyógyászati aktuális kérdések. 19.17: A rendőrszenekar fuvóhangversenye. **Vezényel:** Chr. Florea őrnagy. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Florea, Suppé, Verdi, Kratochwill, Stolz. 19.58: Sport. 20: Olasz dalok. Gramofonlemezek. 21: Hírek. 21.10: A rádió szalonzenekarának hangversenye. **Vezényel:** C. Bobescu. 22: Alfred Cortot Debussy-műveket zongorázik. (Gramofonlemezek). 23: Sporteredmények közlése. 23.15: Szimfonikus hangverseny. 24: Gramofonlemezek.

Budapest I. 10.30: Hírek. 11—12.10: Közvetítés a budavári Koronázó Főtemplomból. A szentbeszédet Strommer Viktorin tihanyi apát mondja. 12.15—13.15: Görögkatolikus istentisztelet. A szentbeszédet Rohály Ferenc makói lelkész mondja. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizálsjelentés. 13.30: Az 1. honvédegyalozred zenekara. Közben kb. 14: Petőfi verseket mond Kowách Ernő, a költő halálának évfordulója alkalmával. 15: Liszt-művek halálának évfordulóján. (Hanglemezek.) 16: Időszerű gazdasági tanácsadó. 16.45: Farkas Sándor és cigányzenekara. 17.30: A falu nagy színésze (Balogh István.) Diósszilágyi Sámuel előadása. 18: A rádió szalonzenekara. Közben 18.30—18.40: A rádió tárgysorsjáték ismertetése. 19.20: Amerikai tréfák. Dedinszky Gizella csevegése. 19.50: Közvetítés a Britannia-szállóból. Heinemann Ede jazzzenekara játszik. 20.30: A költő és a halál. Színházi egy felvonásban. Irta Herczeg Ferenc. Utána kb. 21.15: Részletek Planquette operettjeiből. Közreműködik Kőszegi Teréz, Szedő Miklós dr. és a Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.30: Hírek, sporteredmények, időjárásjelentés. 22.55: Közvetítés a Kis Royal-étteremből. 0.10: Táncclemezek.

Budapest II. 12.30—13.30: Közvetítés a Ketter-étteremből. 16—16.40: Filmrészletek. (Hangleme-

zek.) 17.35—17.55: Cigányzenekar. 18.50—19.15: A Nemzeti Színház vendégjátéka Bécsben. 19.20—19.40: Jazzzenekar. 19.50—20.15: Petőfi vetélytárs. (Jámbor Pál). 20.30—21.30: Hanglemezek. 21.35—21.55: Hírek, sport. 22: Szemlérteljesítés a zongorahangversenyről.

Színház

Szombaton és vasárnap öt előadás lesz a Városi Színházban

Befejezéshez közeledik a Cluj—kolozsvári színház nagysikerű vendégjátéka. Eddig két bemutatót tartottak s kétségtelenül megállapítható, hogy „jöttek, láttak és győztek“.

Tegnap este adták elő harmadik újdonságukat, mely frenetikus sikert hozott. Hétfőn és kedden este még egy-egy bemutatót tartanak, hogy aztán kedden este bucsúva befejezzék erkölcsiekben és anyagiakban egyaránt gazdag kirándulásukat.

Ma szombaton két előadás, holnap, vasárnap pedig három előadást tartanak.

Ma délután 6 órakor Hunyady Sándor nagysikerű vigjátéka, a „Bors István“ kerül színre olcsó helyárrakkal, míg este a „Nincsenek véletlenek“ szerepel műsoron.

Vasárnap délután három órakor olcsó helyárrakkal „A rossz asszony“ szerepel műsoron, délután hat órakor a páratlan sikert aratott „Hatodik emelet“-et játsszák, este pedig a „Nincsenek véletlenek“ kerül színre harmadszor. Minden előadást olyan hatalmas érdeklődés előz meg, hogy aki megfelelő jó jegyet akar kapni bármelyik előadásra, az elővételben gondoskodjék jegyéről.

M Ű S O R:

Szombat délután 6 órakor: „Bors István“. (Olcsó helyárrakkal). Este 9 órakor: „Nincsenek véletlenek“. (Másodszor).

Vasárnap délután 3 órakor: „A rossz asszony“. (Olcsó helyárrakkal). Délután 6 órakor: „Hatodik emelet“. (Harmadszor, a ciklusban utoljára). Este 9 órakor: „Nincsenek véletlenek“. (Harmadszor, a ciklusban utoljára).

Hétfő este 9 órakor: „Ketten egyedül“. (Vaszary János briliáns új vigjátéka, nagyszerű rendezésben, pazar előadásban, eredeti díszletekkel).

Kedden este 9 órakor bucsúelőadás: „Déli gyümölcs“. André Birabeau-nak, az „Elveszett báránnyak“ világhírű szerzőjének legújabb, óriási sikerű vigjátéka. Remek rendezés, kiállítás. A teljes társulat fellépésével.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 lei.** :-: szó 2 le

LEVELEZÉS

ALKALMAZÁS

Fűszer-, vas- és rövidáru-szakmában ügyes fiatal segédet keresek mielőbbi be lépésre. Ajánlatok Czizler Gyula, Halmagiu küldendők. 4717

Kinderfräulein wird gesucht. Adresse in die Administration. 4753

Jóllövő mindenest iratokkal keresek. Jelenkezni vasárnap fél 4—6-ig. Hegyi, Bul. Carol 58. 4808

Német óralevelezést vállalok. Szíves megkeresések „Perfekt“ címen a kiadóba. 4809

Keresek azonnalra ügyes mindenest asszonyt. Fizetés megegyezés szerint. Ajánlatok „Notar Gurasada“ címre küldendő. 4803

LAKÁS

Háromszobás, modern összkomfortos lakás azonnalra kiadó. Cím: Str. Cloșca Pl., földszint. 4794

6—7 szobás

kertes magánházat keresek bérbe a város belterületén. Pontos címmel és árral ellátott ajánlatokat a kiadóba kérek. „Szeptember elsejére“ jelígre.

Csendes, összkomfortos, modern és garantáltan féregmentes 3 szobás lakást keresek, lehetőleg magánházaiban a Piața Avram Iancu közelében, november 1-re. Címeket „Pontos fizető“ jelígre a kiadóba kérek. 4054

Kiadó a belváros legforgalmasabb helyén egy vagy két különbejárta szép szoba, folyóvízzel. Irodának igen alkalmas. Cím a kiadóhivatalban. 4729

Butorozott szobát keres csak augusztusra vidéki gyermektelen tisztviselőpár, esetleg kosztál is. Ajánlatot „Nyári szabadság“ jelígre a kiadóba kérünk. 4793

Kiadó modern 2 ucai földszintes lakás mellékhelyiségekkel aug. 1-re. Érdeklődni lehet Str. Consistorului 35. 4650

Kétszoba, fürdőszoba, összes mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Str. Oituz 111. 4797

Raktárhelyiséget keresek, lehet garage is, a főtér közelében azonnalra. Comisio biz.-üzlet, Dacia-kávéház mellett. 4800

OKTATÁS

Felvételi és javítóvizsgára lelkiismeretesen és mérsékelt díjazás mellett előkészít Steiner Lili tanárnő, Piața Avram Iancu 9. 4744

VÉTEL-ELADÁS

Gyermekautó („DAC“) és egy üfőfürdőkád („Bence“) eladó. Cím a kiadóban. 4799

INGATLAN

Főtéren nagyobb bérház jutányos ár és előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Részletes felvilágosítást nyújt dr. Deutsch Mihály ügyvédi irodája, Piața Avram Iancu 7. szám, II. emelet. 4811

KÜLÖNFÉLÉK

Dióhálók, ebédlők,

kombináltezskrény, tróasztalok, csillárok, tüstölt tölgy uriszoba, antik háló, bicdermayer üfőgarnitúra, fiókos seoretair, antik tekrények és vitrinék nagy választékban.

Zalogkölcsonöket

közvetítünk. Előleglet adunk, zalogcéduláját olcsón hosszabbítjuk.

TEMPO bizományi üzlet,
Fischer Eliz-palota.

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag veszek készpénzért ócska butorokat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket, makulatúrapapírt, ócskavasat, padlásholmit, — Vásárolók lakásban es padláson heverő bármilynemű felesleges holmit, lim-lomot stb. Vidékre is megyek. Címeket lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhoz jövök. Gofju-uca 5.

Steiner Sándor.

Telefon 26-16. Telefon 28-16.